

ÖSSZEKÖTŐ

A POTE Egészségügyi Főiskolai Kar Információs Lapja

1995. november

IV./2.

DIPLOMAOSZTÓ ÜNNEPSÉG

*Tisztelt Rektor Úr, tisztelt Főigazgató Úr,
kedves Vendégeink, Hölgyeim és Uraim!
Igen tisztelt Fiatalkollégák!*

A POTE Egészségügyi Főiskolájának életében a mai nap harmadikban kerül sor oklevelek átadására, kezdő fiatal kollégák avatására. Most ugyan Pécsen ünnepeink, de ez a nap ünnep Pécs mellett Kaposvárott, Szombathelyen és Zalegerszegen is, gondolatban együtt ünnepelnek velünk az otthon maradt oktató kollégák, a tagozatok valamennyi dolgozója, a még tanulmányokat folytató hallgatók, sőt kicsit mind a négy város közönsége is. Az elmúlt öt év során a főiskolai tagozatok részesei lettek a négy dunántúli város életének, igazi alkotó, soklató közösségek alakultak ki a tagozatokon belül, amelyeknek kisugárzó hatása a városok szellemiségére is befolyással vannak.

Öt év az ember életében röpké pillanatnak tűnik, a főiskola életében viszont már történelem. 1990. májusában és júniusában, vagyis öt évvel ezelőtt kicsi, de lelkes kollektívák fogtak hozzá, hogy főiskolát "csináljanak" - a szó valódi, nemes értelmében. Szorongásunknál és aggodalmunknál csak a hitünk, az elszántságunk, az akaratunk volt nagyobb. Elszántak voltunk, hittük és akartuk a főiskolai képzést, és 1990. szeptemberében 121 hallgatóval megkezdődött a főiskolai oktatás Kaposvárott, Pécsen, Szombathelyen és Zalegerszegen. A kezdeti bizonytalanságok és szárnypróbálgatások után ma már biztosan áll a főiskola. Mint a csecsemő, a kisgyermek, ugyanúgy a főiskola is megtanult járni, már határozottan áll a saját lábán, öt év után kinőtt az óvodás korból és iskolás korú lett. Azonban továbbra is igényli a szülői szeretetet, támogatást, továbbra is támaszkodni kíván az orvosgyógyászati tudományos bázisára, hátterére. A töretlen fejlődés bizonyítéka a hallgatói létszám dinamikus növekedése is, a kezdeti 121 hallgatóval szemben az elmúlt tanévben 906 hallgató folytatott tanulmányokat a négy tagozaton.

Tisztelt Fiatalkollégák!

A mai nappal Önök oklevelet kapnak, kiszakadnak a főiskola közösségből és szakmájuk legfiatalabb művelőivé válnak. Mindannyian szép, ugyanakkor nehéz és felelősségteljes hivatást választottak. Szép munka vár Önökre, mint dietetikusokra, gyógytornászokra, védőnőkre és szociális munkásokra. Van-e szebb dolog, mint amikor a dietetikus tanácsaira az ember megőrizheti egészségét, a beteg állapota javul, visszanyeri egészségét, a gyógytornász munkája nyomán a beteg ember eldobja a mankót, a támasztékul szolgáló botot, kiegyenesedik a hajlott derék, a munkaképtelen ember visszanyeri munkaképességét, el tudja látni kereső foglalkozását, a védőnő fűrdőzásait követően bekövetkezik a legnagyobb esoda, az édesanya életet teremt, újszülöttet hoz a világra és tanácsainak eredményeként a pirosposztás arcú csecsemő zavartalanul fejlődik, megtanul járni, beszélni, óvodássá, iskolássá, egészséges felnőtté válik, a szociális munkás segítő beavatkozására béke költözik a feldúlt, zaklatott családi közösségbe, elvonulnak az emberi élet harmóniáját fenyegető komor felhők, lelki megnyugváshoz jutnak a betegek, a rokkantak, az elesettek, gyermekek és öregek, anyagi értelemben is megteremtődnek a létfenntartás, az egyéni és családi egzisztencia feltételei. A főiskolai tanulmányok során azonban Önök arra is felkészültek, hogy mindegyik szakma hordoz magában kudarcokat, sikertelenségeket is. Sokszor fognak találkozni felelőtlen, önpusztító életmóddal, megoldhatatlan szociális konfliktusokkal. A szakmáját szeretettel, hivatástudattal végző védőnőnek mindig fájdalmat fog okozni az annyira áhitott terheség megszakadása, a halvaszületés, a csecsemő és a kisgyermek végleges elvesztése. Sok esetben nem fogja majd siker koronázni a dietetikus és a gyógytornász legnagyobb erőfeszítéseit sem, a beteg nem javul, nem gyógyul, sokszor kell megbarátkozni az elkerülhetetlen halál gondolatával is.

ÖSSZEKÖTŐ

A szociális munkás legszakoszerűbb hozzáállását és tenakaratát sem fogja minden esetben siker kísérni, minden energiája kárba vesztethető, ha a szociálisan rászoruló egyén, közösség maga nem kíván sorsán változtatni, javítani.

Kedves Kollégák!

Önök valamennyien sikeres záróvizsgát tettek, megfellelték a tanulmányi követelményeknek. Elméleti órákon, szemináriumokon, tankörtermekben, tankönyvtárban, laboratóriumi gyakorlatokon, gyakorlati terepeken, bölcsődékben, kórházakban, szanatóriumokban, védőnői körzetekben, szociális intézményekben sajátították el a szakma csínját-bíját. Az igazi vizsga azonban csak most következik, az életben kell mostantól bizonyítani, hogy rászolgáltát a dietetikus, gyógytornász, védőnői és szociális munkás végzettségre, oklevélre, alkalmasak a választott látvány gyakorlatására. A főiskola, az elméleti és gyakorlati oktatók mindent megtettek annak érdekében, hogy mindannyian a legfelkészültebben kerüljenek ki az Alma-mater falai közül. Azonban a legelőkeltebb elméleti és gyakorlati felkészítés, a legteljesebb hallgatói hozzáállás sem elég egyik szakma gyakorlásához sem. Szükség van olyan emberi tulajdonságokra is, amelyet tanítani nem lehet, mert az ember bensejében lakozik. Nem tanítható, de mindenképpen fejleszthető tulajdonságok az empátia, a tolerancia, a lelkiismeretesség, a kötelességérzet, a felelősségérzet, a nehéz helyzetekben is meglévő derű és optimizmus. Önök a legnehezebb helyzetekben sem csüggedhetnek, Önöktől a betegek és a kliensek mindig optimizmust várnak. Tehát ne higgyék azt, hogy a jogosan megérdemelt és megszerzett diploma birtokában, amelyet most meghatottan, megilletődötten, ugyanakkor boldogan szorongatnak a kezükben, tévedhetetlenek, most már mindent tudnak. Gyorsan változó világban élünk, a tudományok napról napra új ismeretekkel gyarapodnak. Aki ezzel a hallatlanul gyors fejlődéssel együtt akar haladni, aki a tanult szak-májában felszínre akar maradni, annak az oklevél megszerzése, a szakma művelésére feljogosító avatás, eskütétel csak a bebozósítást jelenti, az igazi nagy tanulás csak ezután, az életben kezdődik. Az igazi nagy próba-tételek, lécek csak ezután következnek. Meg kell felelni azok bizalmának, akik az Önök gondjaira lesznek bízva. Szép és felelősségteljes pálya vár Önökre, ugyanakkor minden nap meg kell vívniuk a saját harcukat, végig kell járniuk a szakma rögös útjait, hogy végül az élet, mint vizsgáztató előtt is bizonyítani tudják szakmai hozzáértésüket, rátermettségüket, emberi kvalitásaikat. A folyónak is tengeteg akadályt kell legyőznie, hogy elérje az annyira áhított békét és megnyugvást, hogy a tenger ölében végül is megpihenhessen. Nagy kanyarokat írva győzi le a végtelen rónóság beláthatatlan hívóvárait. Medret váj a legkeményebb szilákba, áttöri a legmagasabb hegycsúcsokat is. Ha kell a föld alá bukik, hogy áthatoljon a legviharosabb hegyek között akadályokon. Egyetlen célja van, a tengert kívánja elérni, és a cél érdekében nem ismer lehetetlent.

Legyenek Önök is hasonlóan céltudatosok, tegyék a dolgukat hasonló hittel, töretlen lendülettel és nem fog elmaradni azok tisztelete, szeretete és megbecsülése, akikért Önök dolgoznak, gyermekek és felnőttek, egészségesek és betegek, lelki és anyagi értelemben vett szegények fogják áldani az Önök nevét, tevékenységét.

Legyenek mindig szerények, cselekedeteiket minden egyes alkalommal a jószándék vezérelje. Legyenek nyitottak minden újra, találják meg a legnehezebb helyzetben is a helyes utat. Tudjanak másokért élni, szeressék a gondjaikra bízott embereket. A tisztességesen, becsületesen, hozzáértéssel és szeretettel végzett szakmai munka forrása annak az emberi boldogságnak, amelyre mindannyian vágyunk, amit mindannyian keresünk, de sokan nem találják meg, mert csak a magánéletben kívánják fellelni. Soha ne feledjék el, hogy az örömmel végzett munka hozzájárul a teljesebb emberi élethez, értelemet ad az életnek.

Tisztelt Kollégák!

Vége a boldog, gondtalan diákeveknek. Maguk mögött hagyják a barátságokat, a szerelmeket, a meghitt beszélgetéseket, az éjszakai kimaradásokat, a gólyatáborok és gólyabútorok, a sport találkozók és sítáborok emlékeit, a főiskolai és kollégiumi eseményeket. Igaz, azt a boldogságot beárnyékolja, hogy egymás között felosztva az előadásokat néha illet látogatni, márcsak azért is, nehogy az oktató kedvét szegjék, hogy a gyakorlatokon való részvétel majd hogyan nem kötelező volt. Tudom, hogy könnyen felejtik a vizsgaidőszak izgalmait, de még inkább az utóvizsgák gyötrelmeit, az oktatók azon mesterkedéseit, hogy ilyen módon is növeljék a főiskola költségvetését, a bevételeket. Természetesnek tartom, hogy nehezen viselték el a kollégium merev szabályait, bár azzal is tisztában vagyok, hogy megfelelő tájalékonysággal ezeket a szabályokat kijátszották és az Önök által alkotott, konszenzuson alapuló törvények szerint éltek.

Ne feledjék, az oktatók, ha néha túlzott követelményeket is támasztottak Önökkel szemben, alapvetően jót akartak. Bármennyire fúrosán hangzik is, az utóvizsgákkal is az Önök érdekeit kívánták szolgálni, hogy ne kerüljenek ki az életbe megfelelő szakmai tudás, felkészültség nélkül, hogy kevesebb kudarcban, sikertelenségben legyen részük a szakma gyakorlása során. Mi a munkánkért nem várunk köszönetet, mert ez a dolgunk, a kötelességünk, nem kívánunk hangzatos szavakkal élni, de többségünknek ez a hivatása is. Igazi köszönet az lesz Önöktől, ha tisztességesen és becsületesen dolgoznak, megállják helyüket az életben, ha munkahelyeikről jó híreket kapunk Önökről, munkájukról.

Mondjanak viszont köszönetet szüleiknek, akik nem kevés áldozatot hoztak, hogy Önök főiskolás tanulmányokat folytassanak, oklevelet szerezzének. Az anyagi támogatáson túl léteikben is Önök mellett voltak minden nap, együtt izgultak a vizsgák sikereért és most is itt vannak.

Diplomaosztó ünnepség

ÖSSZEKÖTŐ

meghatottan és összeszorult szívvel vesszük tudomásul, hogy gyermekük a mai nappal a főiskolai oklevél átvételével végérvényesen felnőtt lett, önálló életet kezd, elhagyja az általuk teremfűt meleg családi fészket.

Hölgyeim és Uraim! Kedves Vendégek!

A mai nap 116 fiatal diplomás hagyja el a főiskola tagozatait. 24 dietetikus, 24 gyógytornász, 52 védőnő és 16 szociális munkás áll készen, hogy részt vegyen az egészségügyi, és szociális ágazat megújításában. Ehhez megfelelő felkészítést, korszerű ismereteket és tudásanyagot kaptak. Valamennyien olyan szakemberek, akiknek munkája hozzájárul az orvostudományi egészségügyi struktúra megváltoztatásához, egészségügyünk gazdaságosabb, hatékonyabb és színvonalasabb működéséhez. Az anyagi és etikai értelemben is válságos időszakokkal élő egészségügyben szükség van olyan fiatal diplomás szakemberekre, akiknek szellemisége, korszerű szemlélete és gondolkodása az egészségügy kátyúba jutott szekerét sikerül előrelelendíteni.

Hiszem és remélem, hogy Önök 116-an terjesztői lesznek az újnak, megfelelnek az elvárásoknak, a betegek és kliensek igényeinek.

Tisztelt dietetikus, gyógytornász, védőnő, szociális munkás Kollégák!

Végül az elmondottak igazolásaként gróf Széchenyi István, a legnagyobb magyar naplójának sorával zárom gondolataimat és kívánok a mindennapi szakmai munkájukhoz sok sikert, a magánéletükben sok örömet és boldogságot. "Bízunk magunkban, erőinkben, készületlenül azonban soha ne lépünk szívre!"
Kedves Kollégák!

Az Alma mater elbocsátja Önöket! A viszontlátásra!

Dr. Lakner László
tagozatigazgató

*Tisztelt Főigazgató Úr, tisztelt Tanári Testület,
kedves Vendégeink, kedves fiatal most végző Kollégáim!*

Örömmel üdvözlöm a megjelenteket, nagyrabecsüléssel és - világosan beszélve - nagy várakozással, azokat akik ma, sok éves tanulmányaik után átveszik diplomájukat. Bár külsőnkben, talárajaink színében eltérünk az egészség tudományi képzés Tanári Testületétől, vallottuk és valljuk, hogy a ma még Egészségügyi Főiskolának, reméljük hamarosan Egészségtudományi Karnak nevezett felsőfokú oktatási intézmény a Pécsi Orvostudományi Egyetem nélkülözhetetlen része, szervesen beilleszkedik a modern egészségügyi oktatás rendszerébe.

Nagyrabecsülést emlegettem, mert az illeti meg Önöket is és oktatóikat, a főiskola és tagozati vezetőségét. Elismerés azért a munkáért, amit az elmúlt években végeztek. Magam négy évig voltam figyelője a Főiskola töretlen fejlődésének, mely mögött Csontos főosztályvezető úr önzetlen támogatását, a Főigazgató úr és a tagozati igazgatók bölcs irányítását is tapasztalnom kellett. Öröm számomra, hogy rektori megbízatásom utolsó napján ünnepségükön részt vehetek.

Azt mondtam, hogy várakozással tekintünk az Önök, a mai napon diplomájukat átvevők tevékenysége elé és nem csak azért, mert a Pécsi Orvostudományi Egyetem tanítványai, hanem azért is, mert Önök egy megújuló egészségügy elharcosai kell hogy legyenek. Önök tudják, hogy mire vállalkozhatnak, hol segíthetik az orvosokat és hol helyettesíthetik őket megszerzett speciális ismereteik útján. És azt is érzékelniük kell, hogy az egészségügyben az orvosok sem mindenütt ismerték fel, hogy egyre fokozottabb mértékben Önökre kell támaszkodniuk. Önöknek fiatal Barátaim, kitűnő munkával és helyzet felismeréssel, a mindennapi feladatok ellátása közepette kell bizonyítaniuk és meggyőzniük őket arról, hogy Önök az egészségügyi és megelőző ellátás fejlődésének biztosítékai. Hasonlással élve, az egészségügy hajójának

kissé korhadt tölgyfabordáit, mint az idő végtelen tengerén hanykódó hajónak, Theseus hajójának vázát, a hétköznapi viharos vizein - úgymond menet közben - kell új bordákkal felcserélniük. És ne feledjék, a mitológia szerint Theseus az ógörög Attica legnagyobb hőse volt, aki mindig valami nagyra tört, valami csaknem elérhetetlenre, csaknem megvalósíthatatlanra. Ehhez a célképzethez kívánok Önöknek töretlen munkakedvet, szakmai ismereteik kiteljesedését és jó egészséget!

Dr. Kelényi Gábor
rector

Diplomaosztó ünnepség

ÖSSZEKÖTŐ

*A Pécsi Orvostudományi Egyetem Egészségügyi Főiskola
végzős hallgatói 1995-ben*

DIETETIKUSOK

(Pécsi Tagozat)

Ahmad Nesar
Csivincsik István
Dóra Ágnes
Fejős Szilvia
Gallai Brigitta
Garay Eszter
Henics Dóra
Hladićs Edina
Kajati Viktor
Kakuk Marietta
Kálovics Szilvia
Köröm Sára
Kovács Adrienn
Kovács Márta
Kubátov Klára
Lajtai Krisztina
Molvainé Vágner Csilla
Pál Mónika
Pálinkás Beáta
Pete Tóth Szabolcs
Schunk Péter
Szántó Csilla
Tóth Ambrus
Vaskó Zita

GYÓGYTORNÁSZOK

(Zalaegerszegi Tagozat)

Balogh Kornélia
Baumgartner Ildikó
Boros Mónika
Burka Edina
Dezső Anikó
Földi Hajnalka
Fuchs Anita
Horváth Csilla
Juhász Katalin
Kiss Borbála
Halász Tünde
Lantos Melinda
Nagy Henriett
Nyakas Izabella
Óvári Timea
Perei Melinda
Rakos Rita
Régensperger Andrea

Sifter Szilvia
Soós Krisztina
Szabó Szilvia
Szép Rózsa
Varga Edina
Völgyi Brigitta

SZOCIÁLIS MUNKÁSOK

(Szombathelyi Tagozat)

Becskei Annamária
Bencsics Enikő Krisztina
Bogáth Andrea
Dombi Gábor
Doncsics Ildikó
Gráf Balázs
Horváth Balázs József
Moór Lilla
Nemes Timea
Rácz Edina
Rendes Edina
Somogyi Gyöngyi Mária
Sorok Vera
Tátrai Bernadett
Tóth Timea
Tóth Veronika

VÉDŐNÖK

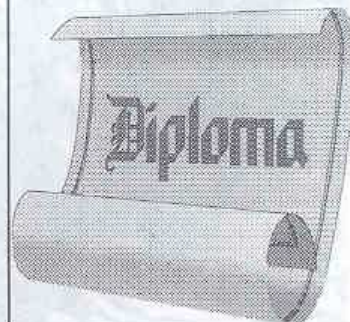
(Kaposvári Tagozat)

Arbanász Edina Adrienn
Arbanász Timea Ildikó
Bodó Natália
Bognár Anita
Eninger Mónika
Eröss Eszter
Farkas Krisztina
Farkas Mónika
Gál Andrea
Horváth Anikó
Ingula Anett Magdolna
Kalotai Magdolna
Kállai Gabriella
Kis Beatrix
Kis Katalin
Kovács Attiláné Polgár Beáta
Kovács Erika
Kozári Ivett

Kuzmics Gabriella
Magyar Antónia
Maronics Valéria
Önböli Éva
Paróczy Kinga
Pohner Zsuzsanna
Rácz Zsuzsanna
Sióvölgyi Otília
Szabó Szilvia
Virágh Nikolett
Visnyei Timea

(Szombathelyi Tagozat)

Bárdos Csilla
Berkes Andrea
Bognár Ágnes
Bognár Timea
Borbély Erika
Czigány Beáta
Cser Tünde
Domján Adrienn
Guzs Andrea
Horváth Anita
Horváthné Ódor Ildikó
Kovács Gabriella
Kucsera Mónika
Laskovits Henriett
Máté Melinda
Mesics Éva
Ódor Ildikó
Ónódi Annamária
Pintér Eszter
Polgár Helga
Serfőző Szilvia
Szigony Anett
Vad Eszter

1995-ben végzett hallgatóink

ÖSSZEKÖTŐ

TEST ÉS LÉLEK

A Pécsi Orvostudományi Egyetem, a Pécsi Egyházmegye, és az Assisi Szent Ferenc Betégápoló Nővérek vezetői 1995. május 29-én együttműködési szerződést írtak alá.

Ennek alapján a Főiskola — a meghirdetett keretszámban elkülönítetten — a rend arra alkalmas növendékeinek biztosítja a diplomás ápoló szak levelező tagozatán a tanulmányok folytatásának lehetőségét. A szerzetesjelöltek fő hivatása a rend regulái alapján a betegek és elesettek ápolása, gondozása. Ahhoz, hogy ezen hivatásukat minél magasabb szinten, a hivatástudat mellett kellő szakértelemmel és tudással felvértezve tudják ellátni, felsőfokú tanulmányokat kívánnak folytatni.

Ehhez nyújt segítséget és lehetőséget a Főiskola, amikor a megkötött szerződés értelmében fogadja a rend növendékeit.

- BI -

61-365/95

MEGÁLLAPODÁS

Azon okajánból indítatta, hogy az elbúlt 50 ében megszakadt gyakorlatot ismét életre hívjuk, az alábbi felek lehetőséget nyújtanak arra, hogy a betegápolást életművészetül tekintő szerzetesnővérek arra alkalmas tagjai a főiskolai ápolóképzésbe bekapcsolódhassanak.

A más történelminek számító gyakorlat alapján a Pécsi Orvostudományi Egyetem Egészségügyi Főiskola Diplomás Ápoló Szak levelező tagozatán (Véssett) a felvételi keretszámban erre a célra elkülönített 5 fő részére felvételi lehetőséget biztosítunk.

Felvételi nyerveknek azon irattartású és ápolói oklevéllel rendelkező tanulmányok, akiket erre a rendfőnök alkalmasnak tartva írnak.

A felvételi kérelmeket minden év januárjában az erre rendelkezéssel kiadott úrlapon kell a POTE Egészségügyi Főiskolához címezve benyújtani.

A felvételt követően a rendfőnökök biztosítják, hogy a főiskolai hallgatók a főiskolai Tanulmányi és Vizsgaszabályzatban előírt tanulmányi követelményeket teljesíthessék.

Kelt Pécsen, 1995. 05. 29.

Kelenyi Gábor
POTE Rector

Mayer Miklós
Pécsi Magyarszék

Duda József
Főiskolai Tanár, Mh. Bőg.

D. Hilarius
Impulzusok Magyarországi
Rendfőnöke

M. Kapicztrányi
Assisi Szent Ferenc
Betégápoló Nővérek
Vezetőnöke

Vendégünk volt ...

A POTE Egészségügyi Főiskola Pécsi Tagozata Diplomás Ápoló Szakának vendége volt dr. Bán Endre, a pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola rektora. Szinte hagyomány számba menő meghívásunknak tett eleget, a mostani első évfolyamon is megtartott színvonalas előadásával.

Előadásának témája "A gyógyíthatatlan betegek és haldoklók lelki gondozása" volt. Olyan témakört érintett, amely a mindennapunkat lépten-nyomon kíséri és ami minden ember életében elkövetkezik egyszer, előbb vagy utóbb. A bizonytalanság, amely az embereknek félelmet okoz, az, hogy az ember önmaga meghalását nem tudja elképzelni.

Három okból válik számunkra a meghalás keserűvé:

- a fájdalomtól való rettegés
- a végső magányosságtól
- és az értelmetlenségtől való félelem miatt.

Így látjuk a halált kívülről. Ha azt mondjuk, hogy a fájdalmat megszüntetjük fájdalomcsillapítóval, a halál értelmetlenségét leküzdhetjük azzal, ha életünknek több értelmet adunk. De mi lesz a magányosságunkkal, ki lesz akkor mellettünk?

Az egészségügyi intézményekben bekövetkező halál túl egyszerű és személytelen. A betegek szomatikus problémáival törődünk, a lelki szenvedéseivel nem. Az orvostudomány túl racionálisan közelíti meg a halált, meg van az a képessége a medicinának, hogy késleltesse a halált, de az az élet amit meghosszabbít, lehet hogy teljesen értelmetlen.

Test és lélek

ÖSSZEKÖTŐ

Fontos, hogy a beteg ne csak gépekkel nézzen szembe, hanem emberekkel is, akik megértik, hogy nemcsak élni, de meghalni is lehet méltósággal. A szenvedőnek segítségre van szüksége. Nagyon fontos a párbeszéd, a dialógus. Nem elég az emberrel közölni a megfélebbizhatetlen tény, hogy meg fog bálni, ezen az úton őt végig is kell kísérnünk. Csak több beszélgetés után lehet a valós igényeket feltárni. Egy ilyen mélységű viszony elfogadása azt jelenti, hogy a személy a végsőig részt vesz a kapcsolatban, így a legnagyobb ajándék, amit adhatunk egy haldoklónak a nagyobb odafigyelés, az egyszerűbbnek tűnő gyógyszerbeadás helyett. Figyelniünk kell a beteg gesztusaira, non-verbális közléseire. Nem minden beteg áll készen az igazság elfogadására. Fontos a beteg és az egészségügyi személyzet közötti mély bizalom. Az igazsághoz előbb vagy utóbb napról-napra fokozatosan el fog jutni. Meg kell adni a lehetőséget számára, hogy szabadon válassza meg azt az utat, amelyen eljut az igazsághoz, mert ez az ő egyedül döntése, nem az orvosé és nem a nővéré. Ha valóban a beteg segítségét vagyunk, életének végső szakaszában, le kell bontanunk a halgatás mercv fáját az ápolószemélyzet és a beteg között, csak ezután érhetjük meg a beteg valódi szükségleteit.

A lelkészek nagyon értékes szerepet töltenek be az emberekkel való kapcsolattartásban, ha engedik, ill. ha bevonják őket. A haldoklónak méltóságot adva teszik azt, amit tesznek, a tőből fakadó bizonyosságot és az örömet fogja nyújtani a haldoklónak. Mert hiszen a pap, az orvos és a nővér sem tud többet mint a haldokló, legfeljebb a meghalás látványát ismeri, mert hivatásánál fogva sokszor látta. Nagyon fontos az alázat és a türelem és ez mindenkire vonatkozik, aki a betegágy mellett tevékenykedik. A haldoklónak akkor segíthetünk, ha az egészségügyi intézetekben más szemlélet fog uralkodni, ha az orvosok és a nővérek is nyíltan beszélnek a meghalásról, annak igazi arcáról, megelőzve ezzel az oly sokszor kialakuló frusztrációt. Az ember életében a születés pillanatától fontos az "összekommunikáció", a non-verbális közlés. A tapintás, a simogatás, a gyöngéd közelődés többet ér a meghalni készülődésnél, mint sok zajos szó. A kézzorításunkból érzi a beteg, hogy vele vagyunk, hogy számíthat ránk, ugyanúgy, ahogy azt születésekor az anyával tette, a megkapaszkodási reflexével.

Túl kell jutnunk, meg kell szabadulnunk az utánazáról folytatott vitától, több figyelmet kell szentelni a haldoklónak, nem a "jó haláltér", mert a halál nem jó, ha nem fogadják el mindkét oldalon. Életünk folyamán sokkal nagyobb figyelmet kellene szentelni egymásnak, adni és kapni szeretetet, ez az élet legszebb ajándéka. Az állandó rohanás, a "létfenntartásért" vívott küzdelemünk, az anyagi javak gyarapításának ténye, mindezt elhomályosítja. Nem figyelünk eléggé egymásra, pillanattól fogva lehet szeretetet adni, de pótolni soha azt a szerető gondoskodást, odafigyelést, amit elmulasztottunk akkor, amikor adhattunk volna.

Ennek az igénye minden emberben adva van. Az életben és halálunkban is szükségünk van arra, hogy szeressünk, hogy szeressenek, hogy elfogadjanak bennünket.

Az elhangzott előadás témája és tartalma az Egészségügyi Főiskolán tanulmányaikat folytató hallgatókhoz és oktatókhoz szült, akik a mindennapi életben megtapasztalják az elmülés tényét és látványát. A lenyűgöző előadás sok embert ráterjesztett arra, hogy lehet azt másképpen is csinálni amit hivatásuk választottunk, szívvel, lélekkel és teljes odaadással a BÉTEG-ért.

Pápai Ferencné
főiskolai adjunktus
Pécsi Tagozat

In Memoriam Dr. Bán Endre

"A Pécsi Hittudományi Főiskola rektora, püspöki általános helynök, pápai prelátus életének 62., áldozópapságának 38. évében 1995. július 24-én váratlan rosszullet után, a szent útravalót kérve és abban megerősödvé Szombathelyen visszatérta lelkét Teremtőjének, Dr. Bán Endréért az engesztelő koncelebrált szentmiséldozatot augusztus 1-én kedden fél 11-kor mutatták be a Pécsi Bazilikában." (DN)

Pap volt és tanár, lelképásztor és professzor, a Pécsi Tagozat óráadó tanára. Címeit és rangjait hosszan lehetne sorolni, de legjobban úgy fejezhetnénk ki tevékenységét, EMBER volt. Vegiglette az 50-es rendszerváltási kísérletet, és az 1990-es rendszerváltást. Zokszó nélkül tűrte a félrealitást, és alázattal viselte a teleteljedést.

Mindvégig azért nyágerő dolgozott, amely őt hatalmas tiszteléssel és szeretettel vette körül. Országrészt vállalt a Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola megszervezésében, majd rektorként annak vezetésében. Európai gondolkodóként ismerte fel a XX. század végi emberek vallási-hitéleti igényeit, s ennek megfelelően tevékenykedett.

Ajtaja mindig mindenki előtt nyitva állott, jószívvel segített mindenkinek. Egyre növekvő feladatait hatalmas munkabírással látta el, életét hivatásának szentelte. Felsőoktatási körökben is ismert és elismert egyéniség volt. Halálával pótolhatatlan veszteség érte nem csupán a katolikus egyházat, a hűveket, hanem a szűkebb-tágabb kultúrkörnyezetet. Emlékét kegyelettel őrizzük.

- BI-

In Memoriam Dr. Bán Endre.

ÖSSZEKÖTŐ

II. MÁLTAI ORSZÁGOS ELSŐSEGÉLYNYÚJTÓ KONFERENCIA

Körmenud 1995. szeptember 29.- október 1.

E hét végén Körmenuden rendezték meg a II. Máltai Országos Elsősegélynyújtó Konferenciát. 1994-ben a szombathelyi I. rendezvényen bizonyosodott, hogy megindul az elsősegélynyújtás lelki szerepének újraértékelése. Napjainkban gyakrabban kap szerepet és helyet az ösztönöz és gátló tényezők elemzése és oktatásba vitel. A lelki kérdések előtérbe helyezését árhaja a szervezés, az oktatás és a gyakorlati megvalósítás kérdését.

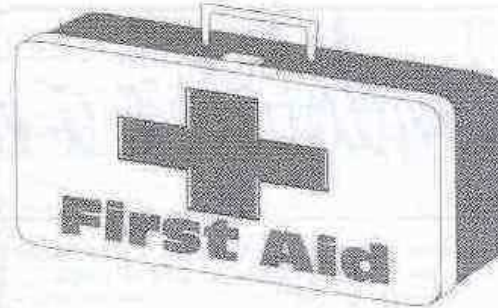
A PÖTE Egészségügyi Főiskola Zalaegerszei Tagozat Diplomás Apoló Szakáról I. oktató és 3 hallgató, a Gyógytornász Szakról egy hallgató tartott előadást.

- Bethlehem József* (III. éves Diplomás Apoló hallgató)
Az elsősegélynyújtás oktatásának módszertani kérdései
- Cyárus-Szemes Szilvia* (II. éves Diplomás Apoló hallgató)
Az elsősegélynyújtás lehetőségei az oxológiaiban.
- Kovács Kármélné* (I. éves Gyógytornász hallgató)
Fájdalomcsillapítás akut hasi katasztrófa esetén
- Németh Katalin* (III. éves Diplomás Apoló hallgató)
Óvodai mentális magatartásformák kialakítása az elsősegélynyújtás témakörében és ezek gyakorlati tapasztalatai
- Müllerné Szegedi Iluska* (főiskolai tanársegéd)
Az Elsősegélynyújtás tantárgy oktatásának főiskolai képésben történő lehetőségei
címűel tartott előadást.

Céljuk az volt, hogy az elsősegélynyújtási ismeretek oktatásának módszertani és mentális kérdéseit olyan egyedi cél vagy probléma megoldására invitálta a hallgatót, amely lehetőséget biztosít számukra, hogy az eddig megtanult elméleti ismereteiket a gyakorlati munkába átviteltsék.

A konferencián az elsősegélynyújtó modell-programját (AMBU-program) egy budapesti Intenzív Orvosi munkatársai mutatták be. Ezt a mentési programot az Egészségügyi Főiskola Zalaegerszei Tagozata a komputeres kiögesztéssel kívánja megvalósítani, hogy az itt végzett hallgatók szinte "oxyológiai szakember" szintjen végezhessek az elsősegélynyújtást.

Müllerné Szegedi Iluska
főiskolai tanársegéd
PÖTE Egészségügyi Főiskola
Zalaegerszei Tagozat

Tudósítás a II. Védőnői Napról

1995. május 17-én immár második alkalommal rendeztünk "Védőnői Napot" főiskolánkon. A rendezvény célja, hogy minden évben találkozhassunk a már végzett hallgatóinkkal. A borús, esős időben szép számmal gyülekeztek a meghívottak.

Délalótti szakmai programot szerveztünk. A program a következő volt:

- "Az iskola-egészségügy helyzete, a védőnő az iskola-egészségügyben"
Előadó: dr. Kaposvári Júlia
a Fodor József Iskola Egészségügyi Társaság elnöke
- "Minőségbiztosítás a védőnői munkában"
Előadó: Szy Iluska
a Népjóléti Minisztérium tanácsosa
- "Új lehetőségek a védőnői munkában"
Előadó: Mahlerné Csordás Ágnes
a MAVE menedzser-titkára
- "A tej élet, erő, egészség mindenkinek? A ucsosmóntaplálás és a tehéntej fehérje allergia"
Előadó: dr. Geleczsér Erzsébet
a "Kaposi Mór" Megyei Kórház adjunktusa

Ebéd után a klubteremben jöttek össze a védőnők és volt októrok egy kötefön beszélgetésre. Mindenki elmondta munkahelyi sikerreit, esetleges kudarcait, problémáit. Előkerültek a fényképek, jó hangulatban folyt a beszélgetés. Az utolsó vendégek késő délután hagyták el egykori iskolájukat, hogy az ő szavainkat idézzem: "fütyi szívvél"

Dr. Biró Hanszorné
főiskolai tanársegéd
Kaposvári Tagozat

Gondolatok a nagyelőadásról

Az előadás gondolat és információcsere, egyszóval szellemi anyagcsere a hallgatóság és az előadó között.

Ebben a megfogalmazásban az is benne van, hogy a hallgatóság nem passzív befogadó az előadás alatt, annak ellenére sem, hogy az előadás közben nem szólal meg. Felvetődik a kérdés, hogy a sekretű közlési formák mellett van-e szükség-e az előadásra?

Ma az ún. "tömegkommunikációs időkazánban" ennek a régebben kialakult közlésformának egyáltalán van-e létjogosultsága és ha igen, miért? A kérdésre igennel kell válaszolni, elsősorban azért, mert az élő, eleven kontaktust semmiféle áttételes közlés nem helyettesítheti.

Az előadóteremben helyet foglaló hallgató közvetlenül kérdést intézhet az előadóhoz: az előadó is ember, hibát követhet el, amit azonnal szóvá lehet tenni, míg pl. a televízió néző legfeljebb a szövegszóját kérdezheti meg. A legtokéletesebb technikai közvetítés mellett is a hallgató úgy viszonyul az élő szóhoz, mint a gépi zenét hallgató a koncertteremben ülőhöz.

Módom volt olyan beszédet hallgatni, amikor a hallgatóság mind nem foglalható helyet az előadó előtt és egyidejűleg a beszédet tánteremben video-vetítéssel is közvetítették. A beszéd alatt az előadó előtti szellemi légkör összehasonlíthatatlan volt, a közvetítésbe bekapcsolt terembenivel szemben. A közvetítést nézők figyelme messze megoszott, mindössze passzív résztvevők voltak! Mindezekkel természetesen nem kívánom az együttesen "gépi"-nek nevezett közlésformák jelentőségét kétségbevonni, mindössze a közvetlen élő szó jelentőségét hangsúlyozom.

A bevezető gondolatban említett "szellemi anyagcsere" forrása mindig az előadó, még akkor is, ha a hallgatóság által kiválasztott témáról szól. Ebből következik, hogy az előadó magasabb ismereti szinten kell hogy álljon, mint a hallgatóság, mert csak így tud új ismeretet adni.

Más kérdés az, hogy ebből az ismeretanyagból egy meghatározott idő alatt mennyit tud átadni az előadó? Tömören megállapíthatjuk: semmi esetre se törekedjék egy tárgykörből vagy témából mindent előadni, mert fontosabb a kontaktus és az érdeklődés fenntartása a hallgatósággal, mint a teljességre való törekvés (akik még olyan szerencsések voltak, hogy hallgathatták Romhányi professzort, igazolhatják ezt).

Az előadónak tehát tudni kell kiválasztani a lényeges kérdéseket és az érdekes példákat!

Egy másik szempont, hogy az előadónak figyelemmel kell lennie a hallgatóság összetételére, előismereteire, tapasztalataira. Minél homogénebb a hallgatóság, annál könnyebb az előadónak kiválogatni az ismerethalmazból azt, amit elő kell adnia. Ez természetesen fordítva is igaz, minél heterogénebb a hallgatóság, annál nehezebb az előadó feladata. Lehetőleg közismert példákkal, egyszerű kísérlettel, jól szemléltető ábrával kell bemutatni az előadás lényeges mondanivalóját, tehát az indukciós módszert kell alkalmazni. Ezt jól kiegészíthetik az analógiák.

A hallgatóság összetétele, az értelmi képességek, az előzetes ismeretek szempontjából a valószínűség számítás szerint valamilyen eloszlást mutat. Ha ez az eloszlási görbe megközelíti a normális eloszlást, akkor az előadó is nyugodtan követheti azt az igen jól bevált módszert, hogy az átlagtól két szóráson belül lévő hallgatóhoz szól. Ha ezt el tudja érni, akkor már igen hatásos az előadása, mert azt jelenti, hogy a hallgatóság 96%-a megértheti azt, amit mondott.

Határt szab az előadónak természetesen az emberi gondolkodás befogadóképessége és sebessége, de nem utolsó sorban az előadó beszédképessége, és végül az információ és gondolatcsere.

Ez utóbbi igen fontos, mert feltételezi a kontaktust az előadó és a hallgatóság között. Ezt a kontaktust a jó előadó érzi és minden erejével azon van, hogy azt az előadása utolsó percéig ne is veszítse el.

Ha ez a kontaktus - ami sokszor a tekintetéből, a felvillanó szemekből olvasható - megvan, akkor megteremtettük a jó előadás egyik feltételét, viszont ha nincs meg, akkor kár az előadásba befektetett energiáért, mert az ismeret könyvekből vagy "gépi úton" is beszerezhető.

Miután meghatároztuk, hogy mit kell előadnunk, felvetődik a következő kérdés, hogy hogyan adjuk elő? Minden előadás egy bevezető résszel kell hogy kezdődjék, melynek célja az ismertető tárgy körülfatározása, az aktualitás kiemlése és jelentőségének hangsúlyozása, azon keresztül az érdeklődés felkeltése.

A bevezetés után következik a fő rész, a tulajdonképpeni mondanivaló ismertetése. Az egyes fogalmak meghatározása és a definíció után példákkal való alátámasztása. A példák kiválasztásánál fő szempont az időszűrség és a definíció több oldalról történő megvilágítása legyen.

ÖSSZEKÖTŐ

Helyes, ha arra ösztönözzük a hallgatóságot, hogy maga is keresse példákat. Így elérjük azt, hogy mondanivalónk gondolatiébredtő lesz. A szemléletésnél sok lehetőség adódik a diaprozitivtól, az írásvetítől át és a videofilm felhasználásán túl a napi sajtó felhasználásig. Az ismeretanyag közvetítésénél fontos követelmény a rendszeresség és fél kell használnunk a már meglévő ismereteket, de figyeljünk arra, hogy feleslegesen ne ismételjünk.

Az igaz nagyelőadásra a legrutinosabb előadónak is készülni kell. Minden előadás elsősorban az értelemre hasson és csak másodsorban az érzelmekre (a tantermi nagyelőadás ezért lényegesen különbözik a köznap értelemben vett szónoklattól).

Az előadás befejező része lehet a fő mondanivaló (tétel) megismétlése, ami az előadó személyes döntésétől függ. Minden befejező résznek viszont tartalmaznia kell a következtetéseket és új titulatokat kell, hogy ébresszen a hallgatóságban. Itt kell az előadónak azt a fontos hatást elérnie, hogy a hallgatóság azzal távozék: "ha nem hallottam volna ezt az előadást, szegényebb lettem volna egy elmémvel".

Egy jó előadás nem ér véget az előadó utolsó szavaival, épp úgy, mint egy jó zenedarab, visszhangot kelt a hallgatóságban. Ez abban nyilvánulhat meg, hogy a hallgatók tovább foglalkoznak a kapott eszmei mondanivalóval.

Befejezésül még érinteni kell az előadás külső körülményeit is, mert bár nem ezek a legfontosabbak, de mégsem hanyagolhatók el.

Sorrendben:

fizikai fiziológiai esztétikai beszédkésztség kiejtés nyelvi kérdések lélektani problémák
---

Fizikai követelmények között első a tiszta, jó levegő biztosítása, olyan hőmérséklettel és páratartalommal, ahol az ember jól érzi magát. Nem mellékes a cigarettafüst kizárása, kellő megvilágítás és a külső zavaró hangok kirekesztése sem.

Fiziológiai tényezők között ki kell említeni, hogy az előadás az előadóval szemben nemcsak szellemi, hanem élettani követelményeket is támaszt, egy bizonyos idő után fáradtság is felléphet.

Az esztétikai követelmények között fontos az alkalomhoz illő stílus, a tiszta, érthető kiejtés, a lehetőleg hibátlan nyelvi megfogalmazás, az előadó fellépése, sőt még az öltözete is!

A megfelelő stílus megtalálása igen nehéz feladat, hiszen "a stílus maga az ember"! Mindenesetre két szélsőséget kerülni kell: az egyik a csak tudományos közleményekben helyénvaló száraz stílus, a másik az érzelmek túladását jellemző érzelmes, érzelgős, a legszélsőségesebb formájában pedig a dagályos stílus. Helyes viszont a jó és megfelelő helyen alkalmazott humor, amely úgy kell az előadásba, mint a fűszer az ételbe!

Az előadó fellépése már az előadás kezdetén döntő tényező lehet. Vigyázni kell azonban, hogy az előadás a hallgatóság előtt soha ne hasson fölényeskodásnak.

Végül ide tartozik az előadó külső megjelenése, az öltözködése is. A kirívó, feltűnő öltözet éppen az előadásról vonhatja el a figyelmet. A hanyag, esetleg szándékosan rosszul öltözöttség az előadó személyére lehet káros. A lélektani hatás jelentőségét leginkább úgy fogalmazhatjuk meg, hogy ami lélektanilag rossz, az semmiféle más szempontból nem lehet jó! Eppen ezért az előadó mindig, minden körülmények között őrizze meg egyéniségét, ne engedjen semmiféle külső csabításnak. Lélektanilag fontos az a régi felismerés és megállapítás, hogy a hallgatóság kb. 45 percig képes figyelni. Az összevont órák veszélyt rejtnek magukban e tekintetben. Az előadó az előadásának első pillanataiban tudja előre, hogy mivel fogja befejezni előadását. Nincs kínosabb dolog, mint amikor az előadó "benn van a témában" és azt nem tudja befejezni. Ez azért is kínos, mert a hallgatóság is észreveszi ezt egy idő után.

Végül befejezésként egy szubjektív gondolattal zárom soraimat: egy percig sem állítom, hogy személy szerint a letraktálnak mindig, mindenben megfelelően tudtam tartani előadásaimat, hogy mindig jó előadásokat tartottam, de azt igen, hogy mindig erre törekedtem.

Dr. Buda József

ÖSSZEKÖTŐ

Országos Tudományos Diákköri Konferencia Debrecenben - egy első helyezett szemével

A XXII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia Orvostudományi Szekciója a Debreceni Orvostudományi Egyetemen került megrendezésre 1995. április 6-9. között. A POTE Egészségügyi Főiskola Szombathelyi Tagozatának hallgatójaként a 138 résztvevő egyike lehettem.

A négy napos rendezvény esztortókon este ünnepélyes megnyitással és fogadással kezdődött. Prof. Dr. Oláh Éva a TDT elnöke nyitotta meg a konferenciát, Prof. Dr. Gergely Lajos a DOTE rektora és prof. dr. Módos László a DOTE oktatási rektorhelyettese köszöntötte az ország minden részéről érkezőket. A DOTE Szemklinikai nyugdíjas igazgatója, prof. dr. Alberti Béla ünnepi előadásában bemutatta Kettesy Aladár professzor mozgalmas életét.

Pénteken reggel kezdődött a két napos előadásorozat. Először dr. Rohács Tibor (SOTE Élettani Intézete Pro Scientia 1991.) előadását hallgathattuk meg. 111 előadó 7 A-B szekcióban mutathatta be munkáját. A színvonalas előadások hallgatóként magam is részt vettem. Már az első napon érezhető volt, hogy itt nincsenek vesztések. Minden résztvevő komoly munkával készült. A hallgatók előadásából, vizsgálataik elemezéséből gyakorlott és leendő szakemberek egyaránt profitálhatnak. Az előadások szünetében tejtermék-bemutató, valamint a Biogal és EGIS gyógyszergyárak termékajánlókat várta az érdeklődőket.

A három poszter szekcióban 27 hallgató vett részt. Magam is közéjük tartoztam. Az odahaza nagy gonddal elkészített posztereket pénteken állítottuk ki az egyetem elméleti tőmbjének előcsarnokában. A poszterkiállítás a konferencia végéig tartott. A másfél órás poszter szekción szombat délután került sor. Az előadók ez idő alatti munkájuk mellett álltak és válaszoltak az érdeklődők kérdéseire. A hallgatóknak 3 perc áll rendelkezésükre, hogy a tiz tagú Bíráló Bizottság előtt bemutassák a kutatásuk célját, a vizsgálati módszereket és következtetéseiket. Az előadást rövid szakmai vita követte.

Bemutatott dolgozatom címe "Bűnmegelőzés és gyermekvédelem az általános iskolában." Vizsgálatomban először a gyermek- és fiatalkori bűnözés okait kutattam, majd kérdőíves módszerrel arra kerestem a választ: milyen mértékben fordulnak elő a káros szenvedélyek és a prekriminális viselkedésműfajok az általános iskolások körében.

Ugy éreztem, a hallgatóság is felfigyelt arra a megdöbbentő tényre, hogy az általam megkérdezett 230 általános iskolai tanuló 40%-a alkalomszerűen fogyaszt alkoholt, 18%-uk dohányzik, 5% kipróbált valamilyen kábító hatású anyagot. Az általam megkérdezett tanulók 27%-ának ismerősei között, baráti körében fogyasztanak valamilyen kábító hatású anyagot. Dolgozatom bemutatásakor arra helyeztem a hangsúlyt, milyen szerepe lehet a prevencióban az iskolai szociális munkásnak.

Szakmai szempontból számomra a legpozitívabb tapasztalat az volt, hogy praktizáló orvosok, professorok is elfogadták a munkámat. Elismerték, hogy devianciák - különösen az alkoholizmus és kábítószer-fogyasztás - elleni küzdelmet nem a kórházi kezeléssel, hanem már az általános iskolában hatékonyan végzett megelőzéssel kell kezdeni.

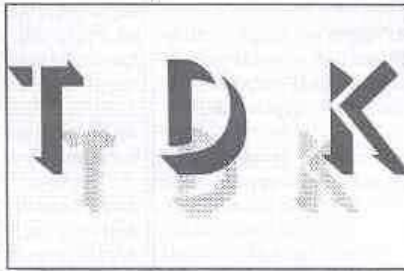
Emlékezetes hétvégét tölthettünk Debrecenben. Köszönet illeti dr. Oláh Éva professzor asszonyt és az irányítása alatt tevékenykedő valamennyi szervezőt, akik biztosították számunkra a konferencia ideje alatt a kényelmes kollégiumi elhelyezést, ételt és a remek kulturális programokat.

A konferencia záró ünnepsége és az eredményhirdetés vasárnap 10 órakor volt.

Szinte felfoghatatlan volt számomra, amikor a nevemet hallottam az első díjas hallgatók között, akik meghívást kaptak az OTP Bank Fáy András Alapítványa 1995 évi pályázatának 1995 június 6-án a Magyar Tudományos Akadémia Dísztermében megrendezendő díjkiosztó ünnepségére.

Szeretnék köszönetet mondani konzultáns tanárainknak: Koltayné Éliás Zsuzsannának és Horváth Róbertnek, valamint a Vas megyei Rendőrfőkapitányság Bűnmegelőzési és Ifjúságvédelmi Osztályán dolgozó szakembereknek, akik elméleti ismereteik és gyakorlati tapasztalataik átadásával segítettek dolgozatom elkészítésében. Mindazoknak, akik biztak bennem és biztattak, hogy részt vegyek a TDK versenyen, köszönöm.

*Nemes Tímea
Szombathely
Szociális Munkás Szak
IV. évf. hallgató*

TDK

TDK munka Zalaegerszegen 1.

1993. 09. 21-én 23 hallgató jelenlétével megalakul a helyi TDK. 1993. nov. 2-án 13 TDK-tag megválasztja a helyi TDK Tanácsot. 1994. nov. 28-án 11 hallgató hivatalosan adminisztratív formában TDK témával jelentkezett 3 oktatónál (Simon A. 7, dr. Harkány É. 1, dr. Barton J. 3). Jelezték szándékát még 8 hallgató, de adminisztratív formában ez még nov. 28-ig nem történt meg (Simon A., dr. Harkány É., dr. Peterka G., Gróf A-ne, dr. Barton J. oktatóknál).

1995. jan. 25-én házi TDK konferencián (Zalaegerszeg) előadást tartott:

Boros M., 3. évf. (témavezetők: dr. Varsányi Z., dr. Laky R., Tóthné Steinhauz V.), Óvári T., 3. évf. (témavezetők: dr. Barton J. és dr. Kiss I.), Zahola T., 2. évf. (Buki J., 2. évf., Czopf E., 2. évf. hallgatók társszerzésével, de külön előadásokkal (témavezető: dr. Barton J.), Jankó A., 2. évf. (témavezető: Simon A.))

Az 1995. febr. 23-25. között megrendezett PÖTE Házi TDK Konferenciára 6 dolgozatot neveztünk, ezek előadáskivonata jelent meg az "Előadáskivonatok" c. kiadványban:

Boros M., 3. évf. gyt.: Az elülső keresztszalag-szakadások postoperatív kezelésének eredményei. (Témavezetők: dr. Varsányi Z., dr. Laky R., Tóthné Steinhauz V.)

Bükki J., 2. évf. gyt.: Eccentric and concentric muscle activity in the ankle joint during human gait cycle. (Témavezető: dr. Barton J.)

Czopf E., 2. évf. gyt.: Muscle activity interactions in the hip joint during human gait cycle. (Témav.: dr. Barton J.)

Jankó A., 2. évf. gyt.: A nők és az alkohol. (Témavezető: Simon A.)

Óvári T., 3. évf. gyt.: Térdízületi arthrosisos betegek total endoprothesis műtét előtti és utáni járásának összehasonlító biomechanikai vizsgálata. (Témavezető: dr. Barton J. és dr. Kiss I.)

Zahola T. 2. évf. gyt.: A drogprobléma komplex megközelítése. (Témavezető: Simon A.)

Zahola T. 2. évf. gyt.: Eccentric and concentric muscle activity in the knee joint during human gait cycle. (Témavezető: dr. Barton J.)

A felsoroltak közül az Egészségtudományi Szekcióban elhangzott Boros M., Jankó A., Óvári T. és Zahola T. (a három biomechanikai előadás összehasonlító, magyar nyelven) előadása, Első díjat és a debreceni OTDK-n előadási jogot nyert Zahola T. és Óvári T., második díjat nyert Boros M.

A PÖTE Egészségügyi Főiskola Zalaegerszegi Tagozata igazgatója pénztalamban részesítette Zahola T., Óvári T., Boros M., Bükki J. és Czopf E. hallgatókat, Simon A., Tóthné Steinhauz V., dr. Laky R., dr. Barton J. oktatókat.

A debreceni OTDK Orvostudományi (Egészségtudományi) Szekciójában (1995. ápr. 6-8.) előadást tartott Óvári T. és Zahola T. Különdíjat és pénztalamban kapott Zahola T. előadása.

A XXII. OTDK Testnevelési és Sport szekciójába (III. alszekció, human kineziológia Pécs, JPTE, 1995. ápr. 11-13.) az alábbi előadásokat neveztük, melyek megjelentek az Előadáskivonatok-ban:

Óvári T., 3. évf. gyt.: Térdízületi arthrosisos betegek endoprothesis (TEP) műtét előtti és utáni járásának összehasonlító biomechanikai vizsgálata. (Témavezetők: dr. Barton J. és dr. Kiss I.)

Czopf E., 2. évf. gyt.: A csípőízületi izmok excentricus és concentricus aktivitása az emberi járásciklusban. (Témavezető: dr. Barton J.)

Zahola T. 2. évf. gyt.: A térdízület izmainak excentricus és concentricus isotonias aktivitása az emberi járásciklusban. (Témavezető: dr. Barton J.)

Bükki J., 2. évf. gyt.: A bokaizület hajlító- és feszítőizmainak isotonias excentricus és concentricus aktivitása az emberi járásciklusban. (Témavezető: dr. Barton J.)

A konferencián Óvári T. és Czopf E. vett részt. Az összevont biomechanikai előadásokat Czopf E. adta elő. Óvári T. előadása harmadik díjat és pénztalamban nyert.

A szegedi Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem Főiskolai Kara rendezte meg az Egészségügyi Főiskolák Tudományos Diákköreinek XVIII. konferenciáját, 1995. ápr. 19-20-án. Ezen az alábbi előadásokkal szerepeltünk:

Boros M., 3. évf. gyt.: Az elülső keresztszalag-szakadások postoperatív kezelésének eredményei. (Témavezetők: dr. Varsányi Z., dr. Laky R., Tóthné Steinhauz V.)

Jankó A., 2. évf. gyt.: A nők és az alkohol. (Témavezető: Simon A.)

Óvári T., 3. évf. gyt.: Térdízületi arthrosisos betegek endoprothesis műtét előtti és utáni járásának összehasonlító biomechanikai vizsgálata. (Témavezetők: dr. Barton J. és dr. Kiss I.)

Zahola T. 2. évf. gyt.: A térdízület izmainak excentricus és concentricus isotonias aktivitása az emberi járásciklusban. (Témavezető: dr. Barton J.)

A konferencián Zahola T., Boros M., Óvári T. és Jankó A. lépett fel előadásával. A zsűri értékelése több szempont figyelembevételével történt. A közel azonos magas szintet Zahola T., Óvári T. és Boros M. érték el.

Óvári T. diákköri munkája Barton J., Süle Zs. és Kiss I. társszerzésével a 161. sorszámmal szerepelt a Magyar Ortopéd Társaság Kongresszusának Előadáskivonatában is (Szeged, 1995. június 8-11.)

Dr. Barton József
főiskolai docens
Zalaegerszegi Tagozat

ÖSSZEKÖTŐ

TDK munka Zalaegerszezen 2.

*Beszámoló az 1994/95-ös tanévben végzett
TDK-munkáról*

Jankó Anita II. évfolyamos gyógytornász hallgató két alkalommal adott elő:

- 1.) Pécs; dolgozat témája: Nők és az alkohol
- 2.) Szeged; dolgozat témája: Alkoholos polyneuropathia

A hallgató mindkét esetben analitikus jellegű kutatásra vállalkozott. Interdiszciplináris problémakörként kezelhető témában a következőket végezte el:

- a fogalom tisztázása
- a jelenség kialakulása
- a jelenség gyökereinek feltárása szakirodalmi áttekintés keretében

A feltárás hozzáférhető dokumentumokból leszárt tények alapján történt.

A pécsi konferencián empirikus anyag még nem áll rendelkezésre. A szegedi megmérettetésen közvetlen megfigyelésre épített anyaga a gyógytornászok szakvéleménye alapján nagyon jó volt (alkoholos polyneuropathiás beteg).

Mérésre, kísérletezésre ezúttal sem vállalkozott - ideje sem lett volna rá. Vizsgálódásának alapját jól körülhatárolt szempontok szerint kiválasztott források jelentették. Nem változók közötti összefüggésekre keresett választ, hanem jelenségek leírását, értelmezését, összehasonlítását végezte el.

Analitikus jellegű kutatásának folyamata a következő volt:

- a) források felkutatása - tényekhez
- b) forráskritika - tények validitásának, reliabilitásának, originalitásának ellenőrzéséhez
- c) források értelmezése - általános érvényű megállapításokhoz.

A szituáció reális megítéléséhez fontos tudni, hogy ez a két anyag empirikus kutatásának a kezdetét jelenti.

Simon Anikó
főiskolai adjunktus

TDK munka Szombathelyen

*Gondolatok az 1995. évi Tudományos Diákköri
Konferenciáról*

A Védőnői Szak négy végzős hallgatója több évig tartó TDK munkája eredményeit foglalta össze a POTE 1995. február 14-i konferenciáján tartott előadásában. Szírvonalas előadásukat a szűri az alábbi helyezésekkel díjazta:

II. helyezést értek el:

- Bognár Tímea "Alacsony jövedelmű gyermeces családok gazdálkodási stratégiája"
- Pintér Eszter "Fételemmentes váramodell a fogászati ismeretek természetére"
- Borbély Erika "Fogamzásgátlási és szexuális ismeretek tizenévesek körében"

III. helyezést értek el:

- Kucsora Mónika "A methemoglobinémiás megbetegedés epidemiológiája két dunántúli megyében"

Figyelemre méltónak tartjuk Borbély Erika témáját, melynek eredményei szélesebb körben is érdeklődésre számíthatnak. Hallgatónk a szexuális ismeretek tényleges mélységét vizsgálta anonim kérdőíves módszerrel középiskolások körében.

Eredményei megerősítik a már sejtett helyzetet, hogy ezen ismeretek felszínesek és nem a valós élethelyzetnek, a mai viszonyok alapján elvárhatóan felelnek meg. E szomorú tapasztalat az egészségügyi szakközépiskolások körében sem tér el az átlagostól.

Az első szexuális aktus illetve e védekezés formáját firtató kérdéscsoportra adott válaszok már inkább megdöbbentőek. Releváns hazai adatok, melyek a korin megkezdett nemi élet arányairól számolnak be, iskolás korúak körében alig ismertek.

Borbély Erika kutatásának adatai megerősítik, hogy tenni kell a megelőzés és a felvilágosítás terén egyaránt. Cselekvésre ösztönzők ezek az adatok a védőnői hallgatók ifjúság-egészségügyi munkára történő felkészítésekor, de figyelemkeltő kell hogy legyen a mentálhigiénével foglalkozó pedagógiai és egészségügyi munkatársak számára is.

Csvordás Ferencné
főiskolai adjunktus

Oroszvariné Pap Erika
főiskolai tanársegéd

TDK

Vas megye országgyűlési képviselőinek látogatása a Szombathelyi Tagozaton

Az Egészségügyi Főiskola 5 éves története során már sok vendég megfordult a Szombathelyi Tagozaton, de arra még nem volt példa, hogy Vas megye országgyűlési képviselői hivatalos látogatást tegyenek intézményünkben. 1995. március 24-re a megye nyolc országgyűlési képviselőjét hívtuk meg egy kötetlen beszélgetésre. A meghívásnak egy szocialista - Simon József és öt szabaddemokrata képviselő - dr. Hankó Faragó Miklós, Horváth Vilmos, Mészáros Béla, dr. Monostori Endre, Rácskay Jenő - tett eleget. Őszintén be kell vallanunk, hogy ekkora érdeklődésre nem számítottunk, ill. nem hittünk abban, hogy a rendkívül elfoglalt Vas megyei országgyűlési képviselők többségét egy időpontban asztalhoz tudjuk ültetni a Tagozat oktatóival. Tehát részünkről a találkozót minden várakozást felülmúlt. Reméljük, hogy a képviselők megjelenését sem csupán az udvariasság motiválta, hanem komolyan érdekli is őket a Tagozaton folyó munka, eredményeink és gondjaink. A képviselők által feltett kérdések, az elhangzott vélemények alapján úgy láttuk, hogy a képviselőket nagyon is érdekli az egészségügyi főiskolai képzés, annak tartalmi követelményei, anyagi, tárgyi és személyi feltételrendszere.

A Tagozat 5 éves történetéről szóló rövid tájékoztatás után a szakvezetők szóltak az egyes szakokon folyó oktatási munkáról. A képviselők érdeklődő kérdéseire az eredmények mellett a gondokról is beszéltünk. Szó esett arról, hogy a Tagozat épületállománya a következő tanévben már nem felel meg a mintegy félezer nappali és levelező hallgatóval kapcsolatos oktatási feladatoknak. A probléma megoldására több alternatíva került megfogalmazásra, amelyekből a főpüflet bővítése kapott elsőbbséget, s annak első üteme 250-300 millió Ft költséggel számol. A bővítésre vonatkozó döntés hosszabb távon befolyásolhatja a Tagozat jövőjét, a fejlődési lehetőségeket. A tervezett építkezés megvalósulása az oktatás jelenlegi mostoha körülményeinek megváltoztatása mellett lehetőséget teremtene új szakok - elsősorban a diplomás szülésznőképzés - beindítására is.

Az országgyűlési képviselők támogatásukról biztosították a főiskolai tagozat fejlődését, a fejlesztési elképzeléseket. Meggyőződéssel vallották, hogy az Európa felé vezető úton - a bebocsátás érdekében - növelni kell a felsőfokú végzettséggel rendelkező szakemberek számát. Természetesen arra is ügyelni kell, hogy azokban a szakmákban kerüljön sor a fejlesztésre, ahol a végzett szakemberekre a munkaerőpiacon igény mutatkozik. Ilyen terület többek között az egészségügyi és szociális ágazat, s azon belül is a paramedicinális szakmák.

Az országgyűlési képviselők és az oktatók abban is egyetértésre jutottak, hogy nem képzelhető el az egészségügyi és szociális ágazat reformja, megújítása anélkül, hogy ne emeljük az orvos mellett az orvos partnereként dolgozó szakemberek tudását, ne vigyünk be nagyobb számban felsőfokú végzettségű szakembereket az ellátó rendszerbe.

Sokak szerint a Kormány 1995. március 12-i gazdasági stabilizációs intézkedéseinek bejelentését követően tíz nappal a felsőfokú fejlesztési elképzelések - köztük a miénk is - "kútba estek". Holott erről a kormányprogramban szó sincs, s ezt a képviselők is megerősítették. Azt az aránytalanságot igyekeznek a Kormány felszámolni, amely az egy oktatóra jutó hallgatók számában kialakult Magyarországon, mérsékelni szándékozik az oktatói és nem oktatói létszámnak a nemzetközi szinten kialakult mértéktől való eltérést. Nem szól a felsőoktatás fejlesztése ellen a tandíj következő tanévben történő bevezetése sem.

A beszélgetés közvetlensége lehetőséget teremtett mindkét oldalon a kényesebb kérdések felvetésére is. Az országgyűlési képviselők éltek is az alkalommal és szándékainkról érdeklődtek a Szombathelyi Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskolához történő integrálódás terveit illetően. Néhányuk véleménye szerint ez felgyorsíthatná a Tanárképző Főiskola egyetemmé válásának folyamatát.

A Tagozat részéről elmondtuk, hogy hivatalos, de még félhivatalos megkeresés sem érkezett ez ügyben a Tanárképző Főiskolától. Egyébként sem tudjuk elképzelni, hogy a Tanárképző Főiskolának az egyetemhez vezető útja feltétlen Tagozatunkon keresztül vezet, s nincs más módja az egyetemmé válásnak. A két felsőfokú intézmény integrációjával a kisebb károsodna, s ez utóbbi szerencsétlenségünkre az egészségügyi főiskolai tagozat. A közös intézményben az egészségügyi főiskolai képzés elszűrődne, a tanárképzés "dzsungelében" szinte el is veszne. Szombathely egészségügyi intézményei - köztük is elsősorban a Vas megyei Markusovszky Kórház - az orvostudomány és az orvosképzés vonatkozásában a Pécsi Orvostudományi Egyetem által fémjelzett régióhoz tartoznak. Ennek szellemében a megyei kórház már 1968-tól a POTE oktatókórháza, s több főorvos az egyetem címzetes egyetemi tanára vagy docens. A megyei kórház - mint oktatókórház - adja a Tagozat óraadóinak és tereptanárainak többségét, a hét főiskolai tanárból öt fő a megyei Kórház volt vagy jelenleg is aktív főorvosa. Vas megye vezető egészségügyi intézménye nemcsak a védendő és ápolóképzésnek, hanem a szociális munkás képzésnek is a legjelentősebb gyakorlóhelye.

A Szombathelyi Tagozaton folyó szociális munkás képzés egészségügyi orientáltsága közismert, szeretnénk, ha a végzett szociális munkások egy része az egészségügyi intézményekben kapna munkalehetőséget. Ilyen módon még a szociális munkás képzés sem nélkülözheti a megyei kórházat, mint gyakorlati terepet, de nem nélkülözheti azokat az orvosokat és egyéb diplomásokat sem, akik oroadékoként vesznek részt a szociális munkás hallgatók elméleti képzésében.

Pécs még 250 km távolságban is olyan tudományos műhelyt jelent mindhárom szaknak, amelynek segítségével tagozatunkon egyre színvonalasabb a tudományos diákköri munka. A kezdetét vette az oktatók tudományos kutató tevékenysége is. A védőnő és ápolóképzés kisebb mértékben a szociális munkás képzés az elméleti alapok lerakásában rengeteget merít az orvostudomány különböző részterületeiből. Ennek tudatában anyantézményünk több neves orvoskutatóját nyertük meg arra, hogy vegyen részt Szombathelyen is a főiskolai képzésben.

Az egészségügyi szakmák több fokozata képzésében egyébként sem nélkülözhető az orvosgyógyászati háttér. Ha példaként az ápolóképzést vesszük, az ápolási asszisztens, az öregségi utáni hároméves szakápoló és a négyéves diplomás ápolóképzés mellett hiányzik a negyedik fokozat, az egyetemi végzettségű kutató ápoló. Ez utóbbi képzés felvállalására a szakmelyi, tárgyi és szervezeti feltételek birtokában csak az orvosgyógyászati alkalmasság. A jelen állásfoglalás alapján szigorúan felmenő rendszerű lesz a kutató ápolóképzés, vagyis a főiskolai végzettségű diplomás ápolók folytathatják tanulmányaikat az egyetemen és szerzhetnek egyetemi szintű kutató ápolói diplomát. A diplomának ez az egymásra építése indokolt és szükséges lesz az egészségügyi főiskolai képzés és az orvosgyógyászati alapokon beinduló kutató ápolóképzés szervezeti összekapcsolását, egységét is.

Az oktatók egységesek abban, hogy nem szeretnék, ha Szombathelyen a két főiskola integrációjával egy "összér" születne. S ez az aggályt az országgyűlési képviselők többsége is elfogadta.

Végül a Tagozat részéről úgy véljük, hogy hasznos volt a találkozó az országgyűlési képviselőkkel, nagyon is szükség volt arra, hogy öt év után ilyen szinten is bemutatkozzunk. A találkozótól mi konkrét eredményeket, az országgyűlési képviselők konkrét ígéreit nem vártuk, nem is ez volt a célunk. Úgy hisszük, hogy a Tagozat kapcsolatépítésének, az image alakításának ez az eszt is része volt. Csak ajánlani tudjuk a hallgatóknak is hasonló találkozós szervezést. Talán most lenne is mit mondani az országgyűlési képviselőknek!

Dr. Lakner László
tagozatigazgató

Együttműködési megállapodás

Írásos együttműködési megállapodás született

Az ápolói pálya izgalmas és egyben kihívásokkal teli hivatás, mely művészet és tudomány egyszerre. Az ápolás szerepe a társadalomban az, hogy segítse az egyéneket, családokat és csoportokat a fizikai, szellemi és társadalmi funkciók optimalizálásában és integrálásában. Ez olyan ápolókat igényel, amely ellátja az egészséggel, betegséggel kapcsolatos ápolási (gondozási) funkciókat a fogantatástól a halálig. Az ápolókkal szemben támasztott követelmények növekedése tette szükségessé, hogy fejlett ápolással rendelkező országokhoz hasonlóan hazánkban is elinduljon egy olyan képzési program, melynek teljesítése után, megfelelő kompetencia-körrel rendelkező szakembereket kapunk.

A POTE Egészségügyi Főiskola Szombathelyi Tagozata 1990. szeptember óta azzal a szándékkal tevékenykedik, hogy megfeleljen az egészségügyi felsőoktatás jövőjére vonatkozó egészség- és oktatáspolitikai szándékoknak. A védőnői és szociális munkás szakok beindítását követően, 1993-ban a diplomás ápoló képzés újabb vertikumát jelentette az egészségügyi oktatásnak. A Vas megyei Markusovszky Kórház - mint gyakorló bázis - szakembergárdája oktatási és tudományos tapasztalatai révén felcsemett terület a főiskolai képzés további fejlesztésére.

A POTE Egészségügyi Főiskola Szombathelyi Tagozata és a Vas megyei Markusovszky Kórház kapcsolata a diplomás ápoló képzés beindításával vált igazán perspektivikussá. A gyakorlati oktatás, a klinikai demonstrációs egységek személyi, tárgyi feltételeinek megteremtése a szak vezetésével, élvonalvezetőivel együttműködve történt.

Kezdetben a mostani másadéves hallgatók egyhetes alapítási gyakorlatát megelőzően - tanárfelkészítő kurzusokat rendeztünk és a mai napig közösen végezzük ezt a tevékenységet. A cél az volt, hogy a kiválasztott pedagógusában járatos oktató-növénnyel (mentorok) értsék és elsajátítsák a tantervben kiszabott rájuk háruló szakmai, didaktikai követelményeket. Ezt a tevékenységet segíti, hogy közben 23 fő szakápolónő elkezdte tanulmányait a diplomás ápoló levelező tagozaton. Egyeztetésre került, hogy mit vár el, és ad a főiskola és mit tud a kórház teljesíteni az adott lehetőségeken belül. Írásos együttműködési megállapodás nem lévén, a szóbeli megállapodás, menet közbeni egyeztetés konzultációs formák kerültek előtérbe az oktatás gyakorlati feladataival kapcsolatban.

Együttműködés a Vas Megyei Kórházzal

1995. május 2-án fordulópontot jelentett a két intézmény közötti írásos együttműködési megállapodás ünnepélyes megkötése. Az eseményre a Markusovszky Kórházban összevont főorvosi-főnővéri értekezleten került sor, ahol a Főiskola és a Kórház illetékes vezetői közösen értékelték az elmúlt időszak eredményeit a gyakorlati tükreben. Dr. Horváth Boldizsár oktatási igazgatói referátuma után dr. Lakner László tagozatigazgató tájékoztatta a résztvevőket a főiskolai képzés beindulásáról, jelenéről és a kibontakozás lehetőségeiről.

A hozzászólók közül prof. dr. Blei György szakvezető megerősítve az elhangzottakat elmondta, hogy a korszerű orvostudomány eredményei nem érvényesülhetnek a gyakorlatban, megfelelően képzett apolók nélkül. Ennek szellemében prof. dr. Kovács L. Gábor orvos-igazgató és dr. Lakner László tagozatigazgató aláírásukkal erősítették meg a jövőbeni kapcsolatok szabályozását, a két fél közötti kötelezettségvállalásokat a zavartalan együttműködés érdekében. A dokumentum további kiegészítő megállapodások megkötésére is lehetőséget biztosít, amennyiben új feladatok megjelenése szükségessé teszik.

Dr. Borathné Kerekes Agnes
oktatási főelőadó

Magyar Markusovszky Kórház

Zalaegerszeg és Graz

Beszámoló a grazi Karl Franzens Egyetem Mozgás- és Sporttudományi Intézetében, valamint a grazi Gerincközpontban tett látogatásról (1995. márc. 15.)

Kísomultak a göröngvök (félreértés, félrevezetés, félremagyarázás után) a már az elmúlt évben előkészített látogatás elől. A Magyar Testnevelési Egyetemen évekként ezelőtt kialakított szakmai kapcsolatától kezdettől fogva igyekeztem volna hasznosítani a zalaegerszegi gyógytornász-képzés javára. Ebben az elképzelésben szerepelt az oktatók (orvos és fizioterapeuta), a diákkörös hallgatók, valamint minden hallgató (gyógytornász és diplomás ápoló) számára hasznosítható szoros munkakapcsolat felvételének igénye, a kölcsönösen használt műszertárral a kutatómunkában, a kölcsönösen alkalmazott diagnosztikus és preventív programok kialakítása, használata, egymás továbbképző kurzusain, tudományos konferenciáin előadásokkal való szereplés.

Ha késtünk is egy évet, az első lépést végülis megtettük, abban a reményben, hogy a további lépések már természetesebben követik az elsőket, ahogy ez a harmonikus emberi járásban megszokott.

A március 15-i munkaszüneti nap minden egyéb bonyodalom kikerülésevel jó alkalmat adott a látogatáshoz. Az előkészítéskor is és a továbbiakban is szívesen fogadtatásban volt részünk. A telefonbeszélgetést követő levélváltásokban körvonalazódott a részletes program. Prof. dr. Otto Fleib és munkatársa, Hans Peter Holzer diplomás mérnök ajánlatára a Gerincközpont (Wirbelsäulenzentrum), valamint a Mozdásdiagnostikai Laboratorium (Biomechanik und Motodiagnostik) megtekintése tölthette ki az első látogatás szűkre szabott idejét.

A mikrobusz utasai az intézet igazgatója, igazgatóhelyettese, a gyógytornász szakvezető, három fizioterapeuta oktató, német nyelv-tanár, a HÖK vezető hallgatója (diplomás ápoló), valamint a TDK vezetőségében dolgozó hallgatók, egyben biomechanikai témában eredményesen dolgozó TDK-tagok voltak.

Időben, kb. 9⁰⁰-kor érkeztünk a Plabutscherschöbél Graz elé, ahol impozáns környezetben, egy kastély két szintjén székel a Stájer Tartomány által támogatott centrum (Steirische Gesellschaft für Wirbelsäulenforschung und Zentrum für Prävention und funktionelle Diagnostik der Wirbelsäule, Graz, Göttingerstraße 149.). A kivétel, frissítővel megnyitott bemutatkozás prof. dr. Fleib részéről hangzott el, melynek során megdöbbentő adatokkal ismerkedhettünk meg az osztrák ifjúság gerinecének állapotáról. A szomorú adatok után nyilvánvalóvá vált a nagy energiával megszervezett diagnosztikus (Biomechanikai, computeres videodigitalizáló műszerekkel és speciális software-ekkel) szűrőrendszerük indokoltsága, a biomechanikai kutatómunka eredményeinek a gyakorlatba való átültetése. Ez azt jelenti, hogy az adatfeldolgozó rendszerük team-munkában, orthopaed szakorvos, fizioterapeuta és a biomechanikai számítógépes programok elkészítőjének közös munkájával valósul meg.

ÖSSZEKÖTŐ

Számítógépes program állítja össze és nyomonítja ki színes ábráskorok formájában az egyénre szabott terápiás gyakorlatok sorát is. Ezt segítik Helga Fleiß nagy hozzáértésével szerkesztett videoszalagokon, magnoszalagokon, színes füzetekben megjelentetett, a "WIRBELIX" figurával a gyerekek kedvét kellő szinten tartó zenés gyakorlatok is.

A járáselemzésen, a gerinc mozgásainak biomechanikai módszerekkel történő elemzésén alapuló rendszerük nagy hatást gyakorolt hallgatóinkra, oktatóinkra. Igéretet kaptunk arra is, hogy oktatóink, hallgatóink résztvehetnek az intézet továbbképző kurzusain is. Keresnünk kell a lehetőséget ennek realizálásához (résztvételi díjak, tartózkodási költségek?).

Hans Peter Holzer bemutatta a Sporttudományos Intézet (Institut für Sportwissenschaft Biomechanik und Motodiagnostik Graz, Mozartgasse 14.) laboratóriumában a mozgáselemzéshez szükséges műszerparkot. A központi szerepet itt is a videos mozgásdiagnostica és a dinamikai adatok rögzítésére szolgáló Kistler-féle erőmérő platform kapja. A videodigitalizálással működő kinematikai programjuk a tárgyak emelésében a primær és secundaer prevenciót szolgálja, az AMA (Acusticus-Motoricus Activatio) a kisbabák háttornáját az anya zenei aláfestéssel, együtténekléssel, beszéddel kísért gyakorlatokkal oldja meg, bizonyítottan hatékony formában.

Egybehangzó volt a vélemény, hogy ezzel az intézettel való együttműködés nagy lehetőségeket kínál a jövőre nézve. Bizunk benne, hogy ennek előnyeit kölcsönösen felismerve nem maradunk csupán a megismerkedés szintjén.

HÖK-vezetők az ottani diakszervezetekhez is megtalálta a felveendő szálakat, a kapcsolat kiépítése ezen a vonalon is reményteljesen alakulhat a közeljövőben.

Dr. Barton József

**Bestámoló az Alpok-Adria Munkaközösség
Ifjúsági Szekciójának üléséről
1995. május 25-27.**

"Youth Organizations in the Alpe-Adria Regions"

Tagozatunkat a Zala Megyei Önkormányzat Közgyűlésének a támogatásával Dr. Barton József tag, i. h., Betlehem József HÖK elnök, Nevák Edit hallgató képviselte.

Program:

1995. május 25.

Megnyitó: Varga László, ZM Közgy. elnöke

1. Kocz István a miniszterelnök személyes megbízottja Előadásában rámutatott a kormány politikájára, kiemelve az addigi lépéseket, a folyamatos párbeszédet a gyermek- és ifjúsági szervezetekkel, a gyermek- és ifjúsági érdekegyeztető tanács létrehozását. Beszélt a kormány ifjúságpolitikájáról és ennek jogi, pénzügyi hátteréről, a tervezett modernizációs programról, majd röviden néhány kérdésre próbált meg válaszolni (tandíj, Ifjúsági Törvény, demokráciára nevelés).

2. Szlovénia ifjúságpolitikája

-az ifjúságpolitika feltételei, alapjai

-ifjúsági szervezetek munkája, szerkezete, pénzügyi forrásai

3. Olaszország Vento és Lombardia tartományának bemutatkozása

Az előadás egy környezetvédelmi nemzetközi tábor munkáján keresztül mutatta be egy szervezet működését, annak tapasztalatait elemezték.

1995. május 26.

1. Bajorország legnagyobb szervezete a Jugendring.

Ezen szervezet történelmével, jogi alapjaival, az alapszabályzatával, feladataival, szervezeti felépítésével ismertették meg bennünket az előadás.

2. Stájerország ifjúsági szervezeteiről kaphattunk körképet.

A sok szervezet listája és feladata megtalálható az általuk készített kiadványban.

3. Horvát Köztársaság Ifjúsági Szervezetének előadásában elsősorban a háború tükrében végzett munkába nyertünk betekintést. Sok számadattal illusztrálták súlyos helyzetüket és azt a feladatot, ami ezek miatt rájuk hárul.

1995. május 27.

A nap folyamán a vendégeket Zala megye nevezetességeivel ismertették meg, majd este zárult a rendezvénysorozat Zalaegerszegen a Megyeházán.

Összességében az mondható el a rendezvényről, hogy megyénk számára ez az egyik legjobb regionalis együttműködési lehetőség minden szempontból. A különböző tartományok ifjúsági vezetőivel folytatott személyes beszélgetések során kiderült, hogy ők is hajlandók együttműködesre, elsősorban nem szakmai keretek között. Ennek ellenére lehetőség látszik hasonló képzést folytató intézményekkel a kapcsolatok felvételére Olaszországban, Szlovéniában, Bajorországban.

Ezen a rendezvényen a jelenlétünk azért is fontos volt, mert Zala megye felsőoktatását csak a mi főiskolánk képviselte és lehetőséget kínált főiskolánk szélesebb körben történő megismertetésére.

Betlehem József, HÖK elnök

Alpok-Adria Munkaközösség

Bezmóló dr. Barton József tagozatigazgató-helyettes részvételéről a Debrecei Univerzitas Egyesülés "Felsőoktatási Menedzsment Oktatás" címmel rendezett intenzív továbbképzésén

A TEMPUS és a Magyar Rektori Konferencia támogatásával intenzív továbbképzés keretén belül szemináriumi jellegű előadásorozat indult, melyen részt vehettek egyetemen, főiskolán dolgozó egységvezetők, adminisztratív, ügyviteli és pénzügyi szakemberek.

A programban megfogalmazott cél szerint a hazai intézmények korszerűsítése érdekében hasznos lenne párbeszéd kialakítása a nyugati egyetemek szakértőivel, amely során az ottani egyetemek gyakorlatának megismerése mellett alkalom nyílik a hazai intézményi menedzsment korszerűsítésére is.

A helyszínen derült ki számomra, hogy a kurzusnak már előzményei is voltak, s a három éves programban az általam választott egy hetes részvétel a fontos információknak csupán töredékét jelenti. Minden bizonnyal hasznosabb lehetne, ha a teljes anyagot megismerhetném, de erre az alkalási feladatok miatt csak utólagosabb előkészítés esetén lenne remény.

A július 3-6 közötti programban a skót Strathclyde Egyetem (University of Strathclyde) oktatói, különböző területek részlegvezetői tartották az előadásokat. Prof. George Gordon, Bill Johnston, Bronagh Dallat, Lin McLean.

Az ismertetett, csoportfoglalkozásokon feldolgozott, megvitatott tématerületek a következők voltak:

A felsőoktatás változó kontextusa
Az egyetemi fokozatok minőségének értékelése
Dolgozó fejlesztés.

A felsőoktatási "szükségletek"
minőségbiztosításának ellenőrzése.

Minőségi értékelés, minőségbiztosítás,
minőségfokozás, kapcsolatok, problémák,
megoldások.

Hallgatói fejlesztés: szükségletek, szemléletek,
megközelítések, eredmények.

Az egyetemi fokozatok érvényessége, (jövőbagyas) és ellenőrzése.

A hallgatók számára történő tanácsadás:
megközelítések, eredmények.

A több mint harminc éves hazai felsőoktatási tapasztalataim mellett a nyugati és keleti felsőoktatási intézményekben rövidebb-hosszabb ideig eltöltött tanulmányulak oktatásszervezési tapasztalatait is összevetve az elhangzottakkal, megerősödött bennem az eddig is működő éllhatározás, a változtatásokat gyorsítani kell. Ugyanakkor világossá vált az is előttem, hogy a változtatások a sok régi berögződés miatt nem egykönnyen valósulnak meg a közeljövőben.

Téves az az elképzelés is, hogy a nyugat-európai felsőoktatás uniformizált és mindenhol meghaladja minőségében is a hazai helyzetet. Mindenképpen hasznos bővíteni az ismeretünket, hogy a több jobb-rosszabb példa alapján, ha nem is egy csapásra, de kialakíthassuk a hazai állandóan változó (talán inkább romló) viszonyaink között is az elvárható fokú hasonulást a minimálisan európai ekvivalencia és a kompatibilitás érdekében.

Az egészségügyi főiskolák fejlesztésével kapcsolatban, az európai színvonal elérése, sőt meghaladása nem illúzió, ha felhasználjuk a nemzetközi kapcsolatainkból fakadó tapasztalatokat, ha elérjük azt, hogy intézményeinkben megfordulnak hosszabb időre külföldi oktatók és hallgatók egyaránt. Így válhatnak közzismertté azok az értékek, melyek a kezdeti nehézségek ellenére életképesse tehetik e képzési formánkat.

dr. Barton József
tagozatigazgató-helyettes

MAVE Mini-Diákkonferencia

1995. március 31. - április 1-jéig a SZOTE Főiskolai Kar MAVE Szakosztálya "Mini diákkonferenciát" rendezett a következő mottóval:

"Élvezd, hogy egészséges vagy, és segíts, hogy mások is megőrizhessék!"

Ezen a konferencián a POTE Egészségügyi Főiskola Szombathelyi Tagozatának Védőnő szakos hallgatói közül hatan vettünk részt. A megnyitó után bemutatkozott a MAVE Főiskolai Szakosztálya. A Magyar Védőnők Egyesülete (MAVE) 1990-ben jött létre Budapesten. Taglétszáma kb. 4000 fő, szinte minden dolgozó védőnő tagja.

Az egyesület célja:

- a szakmai érdekvédelem felvállalása

- az új lehetőségek, információk gyors eljuttatása a tagokhoz.

Dr. Rigó János professzor "A táplálkozás időszere kérdéseiről életkoronként" című előadásával folytatódott a program. Az előadó hangsúlyozta az életmódváltás szükségességét, és az ezzel kapcsolatos védőnői feladatokat. Tudatosan fel kell készíteni az egészségügyi dolgozókat a segíteni tudásra, hogy az egészség az emberek értékrendjében magasabb szintre kerüljön. Emián a reformkönyvével kapcsolatos gyakorlati tanácsok hangzottak el.

A következőkben dr. Jurij Petrov reumatológus, természetgyógyász előadását hallgathattuk meg, a gyermekkori gerincbetegségek szűréséről és korrigálásáról.

ÖSSZEKÖTŐ

Az előadások között a MILUPA, az ABBOT és a HIPP cégek termékeivel ismerkedhettünk.

A program folytatásában a fogápolásról és szájhigiénéről tájékoztatták a hallgatóságot. Az előadó fogorvosú véleménye szerint a fogápolás és szájhigiéné alapja a megfelelő fogkefe, fogkrém, mely az életkornak megfelelő, és nem utolsó sorban a helyes fogmosási technika.

Az előadások után rövid szünet következett, majd a klubban könnyed stílusban folytatódott az esti program. Meglepetésként egy fiatal ferences atyát hívtak meg a rendezők, aki az éppen aktuális húsvéti szokásokról és a vallásról beszélt a fiataloknak. Közben gitáron kísért énekekkel növelte a hangulatot.

A következő nap délelőttje a mozgás keretében telt el. Táncháztartás után egy terhestorna, majd egy jóga bemutatónak. Zárásként aerobic következett, melybe mi is bekapcsolódhattunk és megmozgathattuk "berozsdásodott" tagjainkat. Ez a két nap sok tanulsággal és élménnyel gazdagított bennünket.

Mottóként örizzük és társainknak továbbadjuk Széchenyi István örökérvényű megállapítását: "Fiam - ne feledd - az egészséggazda több, mint a közzgazda!"

*Bella Anett, Dallos Ágnes
Földes Tímea, Nagy Mónika
Práczner Erika, Tölgyes Magdolna
I. és II. éves védendő hallgatók
Szombathelyi Tagozat*

Olyan ápolók iránt fogalmazódott meg az igény, akik munkájukat az önállóként elismert ápolói disciplina keretein belül, autonóm módon, széles körű ismeretekre, a beteg egyéni igényeinek - felmérésre alapozott - kielégítésére képesek úgy végezni, hogy közben betartják az ápolói disciplina szabályait, munkájuk során védik a beteg/kliens érdekeit, tevékenységüket önállóság, elemző és probléma megoldó képesség és készség jellemzi. Olyan ápolók iránt jelentkezett igény, akik képesek gyakorlati ápolói munkát, gyakorlati oktatói feladatokat ellátni és alkalmasak ápolói team-ek vezetésére kórházban és közösségben.

A Project 2000 olyan oktatási program, melynek célja fenti követelményeknek megfelelő tudó ápolók képzése. A képzés szakmai tartalmát és formai elemeit a UKCC (Egyesült Királyság Központi - Ápolói Tanácsa) írta elő, az ellenőrzést a Nemzeti Ápolói Bizottságok végzik, ill. folyamatosan végzik.

Az oktatás és képzés céljai:

Olyan diploma szintjén képzett, konvertibilis szellemi és gyakorlati készséggel rendelkező szakember képzése, aki - személyre szóló ellátást nyújt a beteg/kliens számára kórházban és közösségben.

- képes új feladatok megoldására; alkalmas a szakma és az ápolás fejlesztését célzó elképzelések kidolgozására, - ill. abban a részvételre
- alkalmas ápoláskutatás végzésére, a szakterület alkotó továbbfejlesztésére,
- figyelemmel kíséri az ismeretek fejlődését, rendszeres továbbképzéseken vesz részt,
- lehetősége van további, magasabb szintű képzettség megszerzésére,
- vagyis "felkészült és tudatosan cselekvő".

A képzés folyamatában a tanár - hallgató - klinikai oktató között olyan partneri kapcsolatot kell kialakítani, melynek során érvényesül a képzés céljainak megértése, elfogadása és ezzel szembeni elkötelezettség.

A Project 2000 útmutatást is ad a képzési feladatok megoldási módjaira is. Angliában az orvosi és ápolói feladatokat ellátók között partneri viszony alakult ki, melynek keretében a beteg/kliens érdekében végzett munka során érvényesül az ápolói tevékenység autonómiája az egészség megőrzés, betegségek korai felismerése és a megbetegedettek ellátása/ápolása során egyaránt.

A képzés 3 és 4 éves keretekben történik, a képzettséget elismerő minősítés is eltérő szintű (diploma a 3 éves, egyetemi fokozat legalsó foka - degree, Bsc-a 4 éves tanulmányok után). Hazánkban ennek az érettségire alapozott 3 éves szakképzés "Bizonyítvány"-a és a főiskolai "Oklevél" felel meg. A képzettség alapján történik a munkába állás után a besorolás, ami aztán a továbbképzés során szerzett képesítésekkel tovább emelkedik (B - I betűkkel jelölt skálán). Nálunk a 3 éves képzés a felső közalkalmazotti kategória C, a főiskola a D kategóriába sorolást jelenti.

PROJECT 2000

Project 2000: Ápolóképzés a jövőnek

A Project 2000 olyan oktatási terv, melyet Angliában dolgoztak ki, és amely a jövő igényeinek megfelelő tudó ápolók képzési céljait, tartalmát, formáit összegezi és egyben része az Egyesült Királyság egészségügyi ellátásában végbemenő reformnak is.

Indítéka annak felismerése volt, hogy a szigetországban a 70-es évek végének ápolóképzése már nem felelt meg a szakmai és társadalmi igényeknek, alkalmatlannak bizonyult az adott kereteken belüli módosításokra, ezért egészen új alapokra kellett helyezni az ápolóképzést.

A társadalom, a betegek/kliensek többet vártak az ápolóktól - kórházban és közösségben - az orvosi utasítások (sokszor merev) végrehajtásánál.

Project 2000

ÖSSZEKÖTŐ

A Project 2000 alapján 1991-ben indult meg Angliában a képzés, a kezdeti tapasztalatok kedvezőek. Bár az angliai és a jelenlegi hazai főiskolai, ill. 3 éves képzés között fellelhetőek bizonyos különbségek tartalmi és formai tekintetben egyaránt, a képzés lényegét és célját tekintve azonban lényeges eltérés nincs. Jelentős az eltérés még abban a környezetben, amiben a munka végzése történik.

Talán ezért is indokolt és hasznos ismerni a Project 2000 részleteit és figyelemmel kíséreni a képzés során szerzett tapasztalatokat.

Prof. Dr. Illet György
a Diplomás-Apóló Szak vezetője

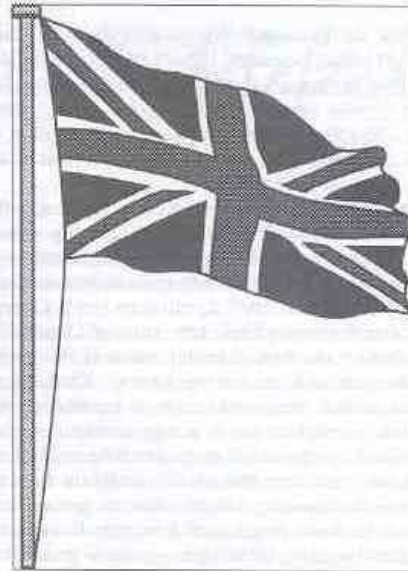
Zalaegerszeg - Anglia

A POTE Egészségügyi Főiskola Zalaegerszegi Tagozatának alakuló kapcsolatai Angliával

A közelben található, már kialakulóban lévő ígéretes kapcsolataink után (a gráci "Wirbelsäulen Zentrum" és a ljubljani Egyetem Testnevelési Fakultása) a távoli Angliában sikerült újabb intézetek érdeklődését felkeltenünk. Ez év nyarán a főiskola támogatásával Liverpoolban és Manchesterben több intézményi látogathatam meg kapcsolat felvétele céljából.

Az elmúlt években a Liverpool Polytechnics-ből Liverpool John Moores University-ve (LJMU) való oktatói és kutatási intézmény két részlegét is sikerült terveinkbe bevonnunk. A School of Human Sciences, Centre for Sport and Exercise Sciences az emberi mozgás oktatásával és kutatásával foglalkozik, a biomechanika eszköztárával. Az intézet vezetője Prof. dr. Adrian Lees PhD régi ismerője a magyar viszonyoknak, hiszen évekket ezelőtt a Magyar Testnevelési Egyetemen (MTE) és a POTE Egészségügyi Főiskola Zalaegerszegi Tagozatán is tett egy rövid látogatást (TEMPUS program keretén belül). A most már PhD hallgatói pedig részt vettek az MTE nemzetközi diákköri konferenciáján is.

Most is szívesen fogadta kapcsolat kialakítása iránti érdeklődésünket. Döntően jegyezte meg, hogy ő már eddig is részt vett a kapcsolat kialakításában, hiszen az intézmény oktatója/kutatója (dr. Barton Gábor) az ő tudásával és beleegyezésével már több alkalommal tartott Zalaegerszegen oktatók és hallgatók számára továbbképző workshopokat. Az AnaLysa 1.0 videos mozgáselemző szoftverrel pedig hallgatóink és oktatóink már ismerkednek az oktatás és a diákköri kutatás keretein belül.

A személyes informális kapcsolatok kialakulása után nincs akadálya a formális kapcsolatok kialakításának sem, ha csak az nem, hogy finansziális támogatást ehhez jelenleg ő nem képes biztosítani. Ha TEMPUS, ERASMUS stb. forrásokat sikerül szereznünk, akkor ez az akadály is elhárulhat a sokkal szorosabb együttműködés elől. Ez jelenthet oktatói, hallgatói cseréket, konferenciái részvételket, közös kutatási programokat stb. Addig is lassan kialakuló biomechanikai laboratóriumunk berendezéséhez, felszereléséhez szakmai tanácsokat mindenképpen elvárhatunk. (A kutatási eredményeiket tartalmazó lista alapján ez a tanácsadás mindenképpen megbecsülendő. A legutóbbi gőteborgi atlétikai VB-n világesőcsot elérő angol hármasugró, Jonathan Edwards az intézetben végzett mozgáselemzések eredményeit hasznosította.)

Alkalmam volt egy rövid látogatás keretében megismerni a University of Liverpool (ez az egyetem is Liverpoolban van) biomechanikai kutatólaboratóriumát is. A Prof. dr. Vasilios Baltzopoulos igazgató által irányított kutatócsoport egy fiatal (szintén görög származású) munkatársa, Giannis Giakas adott tájékoztatást a laboratórium munkájáról. Automatikus kinematikai mozgáselemző rendszerük (MIE) és erőplátós mérőcsők (Kistler-féle) eredményeit a GaitLab-be betölthető adataival patológias biomechanikai járáselemzésekkel foglalkoznak. A diagnosztikus és rehabilitációs célokat egyaránt szolgáló BIODEX izokinetikus erőfejlesztő gépük alapvető műszer lehetne a hazai fizioterapeuta képzésben is. A kapcsolat kialakítása velük is ígéretesnek tűnik.

Zalaegerszegi Tagozat angliai kapcsolata

ÖSSZEKÖTŐ

Prof. dr. Thomas Reilly igazgató (Head Of Centre, School of Human Sciences, LJMU) segítette abban, hogy megismerkedhettem a Liverpool John Moores University Nursing (ápoló) képzésével. Ez ugyan - ahogy később kiderült - inkább egyetemi szinten ad továbbképzést, erős kutatási programokkal, de gondolom számunkra ez a kapcsolat is sokat jelenthet.

A School of Healthcare, Centre for Research in Healthcare Liverpool John Moores University vezetője, Prof. dr. Sheila Glenn PhD előszóban ismertette és írott anyagokkal dokumentálta a szükséges információkat. A School of Healthcare 1992 áprilisában lett a Liverpool John Moores University része 120 oktatóval Liverpoolban, Whistonban, Haltonban, Warringtonban és Winwickben (ezek Liverpoolhoz közel eső települések). A kutatóintézet 1994-ben alakult meg, több mint 50 kutatási projektet kínálva a graduális és a posztgraduális képzésben résztvevőknek. A pszichológusi háttérrel és tudományos minősítéssel rendelkező Prof. dr. Sheila Glenn elsősorban az egészségkárosodott, rehabilitálandó gyermekekkel foglalkozó kutatási projekteket irányítja. Ezek keretén belül többek között a társadalmi gondozás gyakorlata, a családorvos/páciens kapcsolat nyelvi és etikai problémái, beszédhibás gyermekek oktatása, a mentális betegségek intézményektől független kezelése európai kontextusban, Down-kóros gyermekek korai szocializációjának problémái, otthoni környezetben történő korai interakciók vizsgálata, az újszülöttek fájdalomhoz való viszonyának vizsgálata stb. szerepelnek. A Master és a PhD fokozatok teljes és részállásos formában (1-6 éven át) teljesíthetők különböző mértékű tandíjjal (befizetés mellett (évi £605 - £6 324 között)).

A professzor asszony nyitott az együttműködés bármilyen formája irányában. Talán kezdetben a hazai TDK konferenciák angol nyelvű előadásainak zsűrijében vehetne részt, tématerületeinek megfelelően.

Nagy élmény volt a manchesteri Manchester School of Physiotherapy megismerése. Az 1911-es évig visszanyúló fejlődés utolsó előtti állomásaként a Manchester Royal Infirmary (MRI) School of Physiotherapy intézménye az országban elsőként vált egy egyetem részévé. Ez a több, nagy tradícióval rendelkező intézmény egybeolvadásával létrehozott physiotherapeuta képző oktatási egység a University of Manchester szárnya alatt 1993 áprilisában az MRI járó beteg osztályának területén a Central Manchester Healthcare Trust s kórházi központjában kapott felújított épületben új felszereléssel helyet.

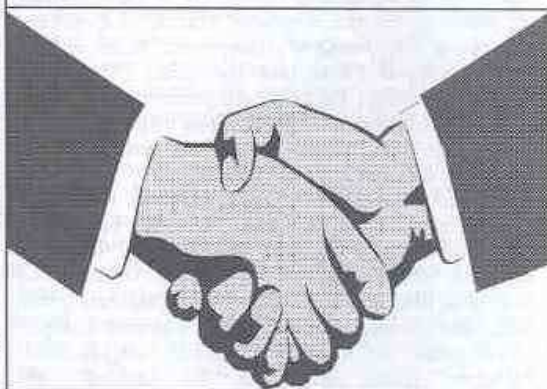
Mrs. S.S. Allison, az intézet vezetője - miután egy kolleganő vezetésével megtekintettük az oktatási és gyakorlati egységeket, a könyvtárat stb. - biztosított arról, hogy a nemzetközi kapcsolatok előnyeit természetesen ők is szeretnék kihasználni. A három éves képzés végén egyetemi BSc (Hons) minősítést kapó hallgatók képzésével kapcsolatos dokumentumok arra engednek következtetni,

hogy bizonyos területeken még előnyökkel is rendelkezünk, így a kapcsolat kölcsönösen hasznos lehet a jövőben.

A manchesteri egyetem egy másik részlegén (The University of Manchester, School of Nursing Studies, Centre for Habilitation and Muscle Performance) dolgozik dr. Tracey E. Howe PhD physiotherapeuta, aki a LJMU biomechanikai laboratóriumával (dr. Barton Gáboron keresztül) tart kutatási kapcsolatot. Tracey - aki nemrég ért haza Washingtonból a physiotherapeuta világkonferenciáról - szívesen mutatta be kutató laboratóriumát a manchesteri Ladywell Hospital-ban. Az obligát izokinetikus számítógépes erőfejlesztő, ill. diagnosztizáló gép mellett sok egyéb egyedi konstrukció is található a laboratóriumban, többek között olyan készülék-család is, amelynek segítségével a járásellenzés főbb adatairól cipőbetétekre applikált, nyomásra működő kapcsolókkal lehet információt kapni. Az adatfeldolgozás tárolás után számítógépes programmal történik. Nincs akadálya annak, hogy ezt a nagyon hasznos, jó dokumentációt is biztosító, egyszerű eszközt megvásárolhassuk.

Összegezve elmondható, hogy jó benyomást kelve nem csupán a kötelező angol udvariasságnak megfelelő érdeklődést tapasztaltam physiotherapeuta- és ápolóképzéseink iránt, hanem - a még felkutatásra váró finansziális támogatás megtalálása esetén - az oktatói, hallgatói tapasztalatacserekre, részképzésekre, közös kutatási projektek kialakítására is fogadókészséget találtam.

dr. Barton József
tagozatigazgató-helyettes

Az angol kapcsolat

Türelem és intellektuális felelősség

Érdemes tallózni a szűken vett szakmai irodalmon kívül olyanban is, mint pl. a "Műhely" című kulturális folyóirat. Egyébként mellett most éppen *Karl Raimund Popper* (eredeti szakmáját tekintve fizikus) filozófus cikkére bukkantam, melynek címe "Türelmesség és intellektuális felelősség". El nem évülő aktualitása miatt adom közre a cikk kivonatát.

Az értelmiségi az, aki a legtöbbet tud tenni az elmebetelelt világ ellen. *"Ha felhagynánk azzal, hogy egymásra uszítsuk az embereket - gyákrán a legjobb szándékkal - már pusztán ezzel a tettel roppant hasznot hajtunk."* Senki sem mondhatja, hogy erre képtelenek vagyunk. Schopenhauer etikája ezt így fogalmazza meg: *"Ne árts senkinek, hanem segíts mindenkinek, amennyire csak téled telik."*

Az értelmiség hajlamos ideológiát találni az üldözés, a kegyetlenség és a terror igazolására, nemzetiség, faj, politikai meggyőződés, más vallások címén. Kicsinyesebb bűnöket is sokszor elkövet ez értelmiség, mint pl. arrogancia, semléjazás, tudátlanság, intellektuális hüség.

A kritikus önvizsgálat a voltaire-i szellemi becsületességet kívánja felébreszteni, amikor a türelmes mellett áll ki, mert a türelmesség annak a belátásnak a szükségszerű következménye, hogy mi emberek nem vagyunk tévedhetetlenek. Boosásunk meg hát egymásnak ostobaságainkat. Ugyanakkor a türelmesség jól meghúzott határát is ismerjük fel, hisz a "szabados türelmességből fakadó relativizmus az erőszak uralmához vezet, a kritikus pluralizmus az erőszak megszelídítéséhez kínálhat oázist". Itt a legfontosabb az igazság ideája.

A relativizmus azt jelenti: szinte mindent állíthatunk, ezért semmit sem, vagyis minden igaz, vagy semmi sem igaz, azaz tehát az igazságnak nincs jelentősége.

A kritikus pluralizmus pedig az, hogy az igazság keresésében az elméletek versengésében minden elméletnek azonos létjogosultsága van, melyben a tét a versengő elméletek (nem a személyek igazsága), vagyis a jobb elmélet visszaszorítja a litványabbat, mert az igazság a tét.

Ahhoz, hogy az igazságig eljussunk, xenophanesz-i szkeptizmussal: *"vizsgálva szemlélni, forgatni, mérlegelni, kutatni, keresni, latolgatni"* kell. Az óvatosságra nagy szükség van, hisz minden emberi elmélet csak feltételezés. Igen taláiban Popper a kritikai ismeretelméletet négy sorban fejezi ki ekképpen:

"Biztos igazság nincs, soha nem is volt és soha nem lesz: Istenek és dolgok szakadatlanul úrják a tüköt. Jönne habár egy s hirdetné, mi a teljes igazság. Tudni sosem tudná: megszajthető csak a Minden!"

Ebben rejlik az emberi tudás szubjektív bizonytalanság, ugyanis az igazságnak nincs tévedhetetlen kritériuma. Soha, vagy jóformán soha nem lehetünk bizonyosak abban, hogy nem tévedtünk. Tehát az objektív igazság (amely megegyezik a tényekkel) megközelítése a feltételezhető tudással egyenlő, minthogy biztos tudás nincs, csak szubjektív bizonyosság, sejtélem, hisz végtele-nül sok igazság van és hozzájuk az út tévedéseken át vezet. Einstein új világképet állított a newtoni helyett, tudván tudta, hogy új világképe csupán feltételezés, tanítván méltó örököseit a szellemi szerénység eszméjére. Demokritosz és Szókratész etikai üzenetében annak belátása tükröződik, hogy milyen keveset tudunk: *"csak az a bölcs, aki tudja, hogy nem az"*, ezért magatartásunk lényege a keresés. Bár ma már a természettudomány sokat tud, de az is felülvizsgálható feltételezésekből, hipotetikus tudásból áll. Még ha a tökéletes igazságot mondjuk is ki, nem tudhatjuk, hogy amit kimondtunk, igaz-e. Sokkal gyorsabban megszorodott a nyitott problémák száma és nehézsége, mint maguk a megoldások. Így azt mondhatjuk, hogy a hipotetikus tudásunk véges, a nem tudásunk végtelen.

Ezért Szókratész sorai ma is időszerűek: *"Tudom, hogy semmit sem tudok, s még ezt is alig."* E tényből is levonhatjuk a türelmesség védelméről szóló etikai következtetést.

Az igazságkeresés szolgálatában folytatott minden vitának fundamentumai voltaiképpen etikai alapelvek, melyek mögött türelmesség és tolerancia, önkritikus magatartás rejlik, pl.:

- A tevékenység alapelve: talán én tévedek és talán neked van igazad. De lehet, hogy mindketten tévedünk.
- Az értelmes vita alapelve: szeretnénk megkísérelni, hogy a lehető legszemélytelenebb indokainkat mérlegeljük egy megbíráható elmélet mellett vagy ellenében.
- Az igazsághoz való közeledés alapelve: tárgyilagos vita révén csaknem mindig közelebb jutunk az igazsághoz és jobban megértjük egymást, még akkor is, ha nem tudunk megegyezni.

Az igazság keresését csak szellemi becsületesség eszméje mentén folytathatja az értelmiségi, a szellemi elit: a tudósok, orvosok, jogászok, mérnökök, közhivatalnokok, politikusok. Ehhez, a régi hivatás-etika helyébe az új hivatás-etikát kell állítani.

A régi etika a személyes és biztos tudás eszméjére, tehát a tekintély elvére alapult. Az új etika ezzel szemben az objektív és bizonytalan tudás fundamentumán nyugszik, másfajta gondolkodásmódot rejt magában, megváltozik az igazság, racionalitás, szellemi becsületesség és felelősség eszméinek szerepe.

A régi eszmény implicit parancsa: birtokolni az igazságot és bizonyosságot és ha lehet, logikus bizonyíték útján biztosítani az igazságot.

Az értelmiségieknek szóló régi imperatívusz így szól: *"Légy tekintély! Ismerj mindent a magad szakterületén! Ha egyszer hallgaid tekintélynek ismertek el, óvni fogják tekintélyedet."* Ezen etika teljesen természetellenesen tiltja, hogy hibát kövess el, sőt megengedhetetlen, persze így azt nem is szabad beismerni. A tradicionális hivatásetika ennél fogva intoleráns, szellemében mindig is tisztátalan, mivel a tekintély megőrzése érdekében palástolni igyekszik a hibákat. Az új hivatásetika felvállalja a szókratészi mondást: *"jogtalanságot szenvedni jobb, mint jogtalanságot elkövetni"* és egyben épít az alábbi 12 alapelve:

1. Objektív feltételezhető tudásunk mind messzebb terjed annál, amit egyetlen ember meghódíthat.
2. Lehetségtelen elkerülni minden hibát, vagy akárcsak minden olyan hibát, amely önmagában elkerülhető. Minden tudós szakadatlanul hibát követ el. Az a régi eszme, hogy az ember elkerülheti a hibákat, s ezért köteles is elkerülni őket, felülbírálandó; maga az eszme hibás.
3. Természetes feladatunk marad, hogy a hibákat lehetőség szerint elkerüljük. Am ahhoz, hogy elkerüljük őket, először azzal kell tisztába jönnünk, milyen nehezen elkerülhetőek, s azzal is, hogy ez senkinek sem sikerül tökéletesen, az alkotó tudósnak sem, akit intuíciója vezérel: az intuíció is félrevezethet bennünket.
4. Legragyogóbban bevált elméleteinkben is rejtőzhetnek hibák: és a tudós sajátos feladata az, hogy keresse ezeket a hibákat. Az a megállapítás, hogy egy jól bevált elmélet egy többször alkalmazott gyakorlati eljárás hibás, fontos felfedezés lehet.
5. Meg kell tehát változtatnunk hibáinkkal szembeni magatartásunkat. Itt kell kezdődnie a gyakorlati etikai megújulásunknak. Hiszen a régi hivatás-etikai beállítottság oda vezet, hogy eltitkoljuk, elpalástoljuk, s amilyen gyorsan csak lehet, elfelejtjük hibáinkat.
6. Az új alaptörvény ahhoz, hogy megtudjuk elkerülni hibáinkat, éppen hibáinkból kell tanulnunk. A hibák elleplezése ezért a legnagyobb szellemi vétek.
7. Szakadatlanul cserkészniünk kell hibáink után. Ha megtaláltuk, emlékezetbe kell vésnünk őket, elemeznünk minden oldalról, hogy megtaláljuk tévedésünk okát.
8. A becsületesség és az önkritikus magatartás: kötelesség.
9. El kell sajátítanunk, hogy hálaival fogadjuk el, ha mások figyelmeztetnek minket tévedéseinkre.

Ha mi figyelmeztetünk másokat hibáikra, mindig emlékeztetnünk kell arra, hogy mi magunk is hasonló hibákat követtünk el, mint ők. Emberileg elengedhetetlen, hogy rengeteget tévedjünk.

10. Világosan kell látunk: ahhoz, hogy felfedezzük és kijavítsuk hibáinkat, szükségünk van más emberekre. Különösen olyan emberekre, akik más eszmék között, más légkörben nevelődtek. Ez a körülmény is toleranciánkat gyarapítja.

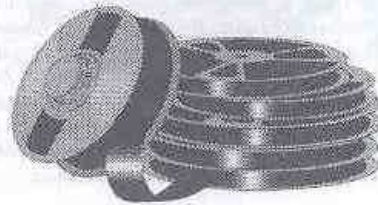
11. Meg kell tanulnunk, hogy az önkritika a legjobb kritika; szükséges azonban a másoktól kapott kritika is.
12. A racionális kritika mindig specifikus, specifikus okokat kell megnevezni, miért tűnnek hamisnak specifikus kijelentések, specifikus hipotézisek, specifikus érvek. Lépünk közelebb az objektív igazsághoz! - a racionális kritikát ennek az eszmének kell vezérelnie. Ebben az értelemben legyen személytelen.

Dr. Császár Piroška

Kulturális élet a Szombathelyi Tagozaton

Filmklub

A POTE Egészségügyi Főiskolájának Szombathelyi Tagozatán az idei év második félévében indult el (s remélhetőleg ezentúl folyamatosan működik majd) a Filmklub Szombathely "mozi-élet" néven néhány filmőrültnek, egyébként is nagyon élénk, minden nap nézhető, szakértő kézzel tematika szerint válogatott filmeket, ha ahhoz van kedved. Mindazonáltal olyan "film-es szakembert" találni, aki nemcsak műkedvelő, hanem ért is a dolgokhoz, s nemcsak ért, de képes a passzívan, esetenként a megszólalás gátlásait léveközni képtelen hallgatóságból hangosan együttgondolkodó, vitaközö beszélgetőtársakat kovácsolni - ez nehéz feladat. Szombathelyen Murai András filmesztéta, a Színház és Filmművészeti Főiskola hallgatója vállalkozott e feladatra: S ő képes volt.

Kulturális élet Szombathelyen

ÖSSZEKÖTŐ

A kedd esténként működő klub tematika nélkül, a hallgatóság kívánságlistája alapján vetített filmeket. "Filmtörténeti" klubot csinálni ugyanis a veszéllyel jár, hogy a második némafilm levetítése után már csak a legelszántabbak próbálkoznak. Ezért itt Kieslowski, Godard, Wenders vagy Scorsése filmek ugyanúgy ráfértek a palettára, mint Humprey Bogart és Ingrid Bergman Casablancája. Hol húszan, hol százan (Scorsése: Krisztus utolsó megkíséртése, a TV műsoráról előtte vetette le az egyház) ültek az alagsori klub székein és asztalain, gondolkodva a Murai András által előhozott kérdéseken. (Miért nem megy el Humprey Bogart Ingrid Bergmannal... tényleg, miért?)

Szóval, filmklubot csinálni érdemes és ajánlatos. És lesz jövőre is.

Szerda esetek

A novemberben beindult szerdai találkozások úgy tűnik érdeklődésre találtak a program és kulturára éves hallgatóságban. Mindazonáltal a hely és a pénztárcia kialta lehetőségek nem végesek. A Szombathelyi Tagozaton nincs házsínpad, így csakis olyan pódiumműsorokat, néhány szereplős fellépéseket lehet idehozni, melynek nincs tér- és színpad igénye. Ez persze nemcsak hátrány, hanem néha előny is, mert ezek a "pódiumestek" mindig közvetlenebb viszonyt teteleznnek fel a nézőkkel, mint az ún. nagyszínházi produkciók. Ennek jegyében zenét verseket Joós Tamás helyi előadóművész, a soproni Katedra zenekar (közös éneklés, vastaps, mindonféle furcsa hangszerek). Jön még a helyi berkekben elhíresült Varnyú country, s a reneszánsz zenéket játszó Régizene.

Színház

Szombathelyen nincs színház, sajnós. A helyi MMEK-ban induló bérletre, s az oladi városrészi Művelődési Házában hirdetett pódiumbérletre vettünk jegyeket, a hallgatók kölcsönkérhetik, többnyire élnek is a lehetőséggel. Mindazonáltal idén először "igazi" színházba is szervezünk programokat. A soproni Petőfi Színházba indítottunk színházbuszokat, s tervezzük, hogy esetenként Budapesten is színházazunk.

Március 15.

Március 15-ről újat mondani már régóta nehéz. Ünnepelni sem könnyű, mert sokat elemzett okokból kifolyóan egyre kevesebben vannak, kiknek a munkaszüneti nap felett érzett örömdön túl az 1948-as forradalom és szabadságharc ünnepe másfajta élményt is jelentene. De mindezt leszámítva is az ilyen "házi ünnepeket" tartalommal létrehozni, az ilyenkor kötelező érvényű gondolatok mellé valami mást is találni sem könnyű. Az ünnep szellemétől elsősorban idegen, kötelezővé tenni, vagy kijelölni a résztvevők körét. Ezért sem kis dolog, hogy az intézményben nemrégiben létrejött szárnyát próbálgató Hallgatói Önkormányzat maga szervezte, sőt Turi Reni és csapata maga válogatta és zenésítette meg (!) a szövegeket. A rendhagyó, külsőségektől, ünnepi beszéditől és politikától mentes házi éneklés a benne résztvevőknek néhány illletet percelt, a közönségben talán néhány gondolatot ebresztett.

Mihálycs Hajnal
művelődésszervező

FOGAMZÁSGÁTLÁSI ÉS SZEXUÁLIS ISMERETEK TIZENÉVESEK KÖRÉBEN

Borbély Erika POTE
Szombathelyi Tagozat Védőnői Szak
(szakvezető dr. Choinoky Péter)

Ismeretes, hogy hazánkban a nem kívánt terhességek aránya aggasztóan magas és arra is vannak adatok, hogy az abortuszon átesett nők egy része tizenéves és iskolás korukban már a terhesség-megszakítás negatív élményén is túljutott.

Timédzser szexualitás

Hol a hiba? Ki a hibás abban, hogy ez a negatív jelenség hazánkban olyan nagy arányban jelentkezik? Mint leendő védőnő ezekre a felvetésekre választ keresve felmérést végeztem középiskolás körökben. Három kérdéscsoportra kerestem választ.

- Milyen szexuális ismeretekkel rendelkeznek a tinédzserek?
- Kitől szerzik és milyen mértékűek ezen ismereteik?
- Mi a tényleges helyzet a nemi élet terén a középiskolások körében?

Vizsgálataimat egy győri egészségügyi és kereskedelmi szakközépiskolában, valamint egy szakmunkásképző intézetben végeztem. Húsz kérdéscsoportot tartalmazó anonim interjúval szereztem adatokat. 108 értékelhető válasszal rendelkezem, melyek közül csak a leglényegesebbekét emelem ki.

Valamilyen mértékű szexuális felvilágosításban a megkérdezettek 97,2%-a (105 a 108-ból) részesült, de a tudásszint csak 26 esetben (24%) volt elfogadható. Csak 48 tanuló nyilatkozott arról, hogy ismereteit szüleitől, illetve a családjától otthon szerezte. A fogamzás elkerülésének lehetőségéről mindenki hallott, de meglepő, hogy míg a tablettát mindenki ismerte, a gumi övszert - mint biztonságos védekezési eszközt - csupán 86 tanuló jelölte meg.

A fogamzásgátló tabletták előnyeit és hátrányait firtató kérdés-csoportra adott feleletek - minimális tudásszint kijelölése mellett is - csak a válaszadók 11,1%-ánál (12 esetben) volt elfogadható.

A partnerkapcsolatot feltáró kérdéscsoport alapján kitűnt, hogy a tanulók 59,3%-a (azaz 64 középiskolás!) a válaszadás idejére már élt nemi életet és közülük csupán 50 védekezett a nem kívánt terhességgel szemben. A védekezés módjaként csak 36-an alkalmaztak gumiövszert.

Ha az első szexuális kapcsolat életkor szerinti megoszlását vizsgáljuk, kiderül, hogy a válaszadók közül nyolcan a 14. életévben, 19-en 15 éves korban, 21-en 16 éves korban és 16-an 17 éves korban létesítettek először szexuális kapcsolatot!

Az egészségfejlesztési politika alapelveiről szóló 1034/1994. kormányhatározat családvédelmi programja foglalkozik a fiatalok felvilágosításával. A program kidolgozásában többek között a Védőnői Szakmai Kollégium is részt vállalt. Eredményeink szomorú adalékkal szolgálhatnak a hazai helyzet megismeréséhez. A felszínen viszonylag jó ismeretekkel kecsegtető credmény próbája a gyakorlat. Csaknem minden megkérdezettet "felvilágosítottak a nemi életéről", de ugyanezen minta tagjai már igen fiatalon nemi aktust kezdeményeztek és emellett nem, vagy helytelenül védekeztek. Megdöbbentő arányú felelőtlen szexuális magatartás igazolódott, még az egészségügyi szakközépiskolások körében is.

Az egészségfejlesztési program hatékony megvalósítása csak a valós helyzet feltárásával és a család - iskola - egészségügy együttműködésével képzelhető el. Úgy érzem, hogy a családhoz és az iskolához is kötődő védőnő ismeretei alapján hatékonyan vehet részt a tényleges helyzet feltárásában, a korszerű szexuális ismeretek terjesztésében és a nemkívánatos terhességek elkerülésében egyaránt.

Borbély Érika
III. é. védőnőhallgató

Nemzetközi kapcsolatok

Együttműködési megállapodás finn szociális munkás képző főiskolával

Szakmai összehasonlítást, megmértetést vállalt fel a POTE Egészségügyi Főiskola Szombathelyi Tagozat Szociális Munkás Szaka, amikor kapcsolatfelvételt kezdeményeztünk a Helsinki Szociális Munkás Képző Főiskolával. Az 1994. őszén tett látogatásunkat a finn kollégák ez év április hónapban viszonyozták, amikor is vendégül láttuk Szombathelyen Raija Jauhonen asszonyt, a Helsinki Szociális Munkás Képző Főiskola rektorát és három tanár kollégáját.

Vendégeink Pécsre is ellátogattak, őket hivatalában fogadta prof. dr. Buda József a Főiskola főigazgatója. Itt történt meg ünnepélyes keretek között a POTE Egészségügyi Főiskola és a finn Főiskola közötti együttműködési megállapodás aláírása is. Az együttműködés célja tapasztalatok szerzesen túl a hallgatók és oktatók cseréje, közös kutatásokban való részvétel.

Finn vendégeink 1995. április 4-8-ig tartó itt tartózkodásuk alatt ismerkedtek a Szombathelyen folyó szociális munkás képzéssel, találkoztak oktatókkal és hallgatókkal. Közösösen tájékoztattuk egymást a szociális munkás képzés curriculumáról, a szakmai gyakorlatról, valamint előadást hallgattak meg Magyarország szociális intézmény- és ellátórendszeréről. Vendégeink megtekintették a POTE Egészségügyi Főiskola és Szombathely Város Önkormányzata által közösen működtetett Oladi Szociális Központot, ahol tájékoztattak a szociális alapellátás e fontos intézményes megoldásáról.

Hol a hiba? Ki a hibás abban, hogy ez a negatív jelenség hazánkban olyan nagy arányban jelentkezik? Mint leendő védőnő ezúkra a felvetésekre választ keresve felmérést végeztem középiskolások körében. Három kérdéscsoportra kerestem választ:

- Milyen szexuális ismeretekkel rendelkeznek a tinédzserek?
- Kitől szerzik és milyen mértékűek ezen ismereteik?
- Mi a tényleges helyzet a nemi élet terén a középiskolások körében?

Vizsgálataimat egy győri egészségügyi és kereskedelmi szakközépiskolában, valamint egy szakmunkásképző intézetben végeztem. Húsz kérdéscsoportot tartalmazó anonim interjúval szereztem adatokat. 108 értékelhető válasszal rendelkezem, melyek közül csak a leglényegesebbeket emelem ki.

Valamilyen mértékű szexuális felvilágosításban a megkérdezettek 97,2%-a (105 a 108-ból) részesült, de a tudásszint csak 26 esetben (24%) volt elfogadható. Csak 48 tanuló nyilatkozott arról, hogy ismereteit szüleitől, illetve a családjától otthon szerezte. A fogamzás elkerülésének lehetőségéről mindenki hallott, de meglepő, hogy míg a tablettát mindenki ismerte, a gumi óvszert - mint biztonságos védekezési eszközt - csupán 86 tanuló jelölte meg.

A fogamzásgátló tabletták előnyeit és hátrányait firtató kérdés-csoportra adott feleletek - minimális tudásszint kijelölése mellett is - csak a válaszadók 11,1%-ánál (12 esetben) volt elfogadható.

A partnerkapcsolatot feltárázó kérdéscsoport alapján kitűnt, hogy a tanulók 59,3%-a (azaz 64 középiskolás!) a válaszadás idejére már élt nemi életet és közülük csupán 50 védekezett a nem kívánt terhességgel szemben. A védekezés módjaként csak 36-an alkalmazták a gumióvszert.

Ha az első szexuális kapcsolat életkor szerinti megoszlását vizsgáljuk, kiderül, hogy a válaszadók közül nyolcan a 14. életévben, 19-en 15 éves korban, 21-en 16 éves korban és 16-an 17 éves korban létesítettek először szexuális kapcsolatot!

Az egészségfejlesztési politika alapelveiről szóló 1034/1994. kormányhatározat családvédelmi programja foglalkozik a fiatalok felvilágosításával. A program kidolgozásában többek között a Védőnői Szakmai Kollégium is részt vállalt. Eredményeink szomorú adalékkal szolgálhatnak a hazai helyzet megismeréséhez. A felszínen viszonylag jó ismeretekkel kecsegtető eredmény próbája a gyakorlat. Csaknem minden megkérdezettet "felvilágosítottak a nemi életéről", de ugyanezen minta tagjai már igen fiatalon nemi aktust kezdeményeztek és emellett nem, vagy helytelenül védekeztek. Megdöbbentő arányú feleltelen szexuális magatartás igazolódott, még az egészségügyi szakközépiskolások körében is.

Az egészségfejlesztési program hatékony megvalósítása csak a valós helyzet feltárásával és a család - iskola - egészségügy együttműködésével képzelhető el. Ugy érzem, hogy a családhoz és az iskolához is kötődő védőnői ismeretei alapján hatékonyan vehet részt a tényleges helyzet feltárásában, a korszerű szexuális ismeretek terjesztésében és a nemkívánatos terhességek elkerülésében egyaránt.

Borbély Erika
III.é. védőnőhallgató

Nemzetközi kapcsolatok

Együttműködési megállapodás finn szociális munkás képző főiskolával

Szakmai összehasonlítást, megmértetést vállalt fel a POTE Egészségügyi Főiskola Szombathelyi Tágozat Szociális Munkás Szaka, amikor kapcsolatfelvételt kezdeményeztünk a Helsinki Szociális Munkás Képző Főiskolával. Az 1994. őszen tett látogatásunkat a finn kollégák az év április hónapban viszonyozták, amikor is vendégül láttuk Szombathelyen Rajja Janhunen asszonyt, a Helsinki Szociális Munkás Képző Főiskola rektorát és három tanár kollégáját.

Vendégeink Pécsre is ellátogattak, őket hivatalában fogadta prof. dr. Buda József a Főiskola főigazgatója. Itt történt meg ünnepélyes keretek között a POTE Egészségügyi Főiskola és a finn Főiskola közötti együttműködési megállapodás aláírása is. Az együttműködés célja tapasztalatok szerzésén túl a hallgatók és oktatók cseréje, közös kutatásokban való részvétel.

Finn vendégeink 1995. április 4-8-ig tartó itt tartózkodásuk alatt ismerkedtek a Szombathelyen folyó szociális munkás képzéssel, találkoztak oktatókkal és hallgatókkal. Kölcsonősen tájékoztattuk egymást a szociális munkás képzés curriculumjáról, a szakmai gyakorlatról, valamint előadást hallgattak meg Magyarország szociális intézmény- és ellátórendszeréről. Vendégeink megtekintették a POTE Egészségügyi Főiskola és Szombathely Város Önkormányzata által közösen működtetett Oladi Szociális Központot, ahol tájékoztattak a szociális alapellátás e fontos intézményes megoldásáról.

Az emberről, fejlődéséről és fejlesztéséről gondolkodva a nevelési eszmény megfogalmazásához is eljutunk. A nevelési eszmény is emberkép "az a kép, amelyet a nevelésen átesett emberről magunkban hordozunk." (Kiss Árpád)

Az emberformálás társas folyamatában nyomon követhetjük azokat a jelentősebb időszakokat, amelyekben a gyermek úrravalót gyűjt a felnőtt életéhez, megtanul szeretni, örülni, ragaszkodni, együtt érezni, beletanul az emberi viselkedés követelményeibe, szabályaiba, és kitörölhetetlenül bevési szűleit, családját és személyes környezete által nyújtott viselkedési mintákat.

Hosszú és nehéz út vezet mindnyájunkat a felnőtté válásig, ebben kezdettől fogva társakra van szükségünk. Létünk forrása, feltétele, szükséglete és katalizátora a társkapcsolat. Hatásai az emberi személyiség biológiai, pszichés és szociális szintjeinek kialakulásában, egységgé integrálásában egyaránt meghatározóak. A személyes énküszököken alapuló ingerek serkentik a lelki apparátus felépülését. Belső lelki rendszerünkkel külső, társas közvetítési mintákból építjük fel, így benne van mindaz, amely sajátosan emberi, társas meghatározottságú. A társ (pedagógus) jelenléte, a vele való kapcsolat ingere és modellje a szociális tanulás folyamatának. A kapcsolat működése és mikódttése során alapvető emberi élmények és képességek birtokosává válunk. Együttműködésben kap tartalmat, indítékot és örömet a tevékenységünk, e folyamat tanít meg a munka igényére, képességére és pártolhatatlan örömeire, miközben csiszolja készségeinket és gazdagít az együttes cselekvés társas élményi bőséggel."

(Dr. Bagdy Emöke: Családi szocializáció és személyiségzavarok)

A személyiségfejlesztő lélektani eszközök és módszerek iránti iskolai igényekről, szükségletekről, az ezzel kapcsolatos hiányosságokról személyes tapasztalataim vannak. Arról is, hogy a pedagógusban megvan a belső igény és elfogadási készség ezek iránt, még akkor is, ha a tantestületi közösség nem minden tagja osztja ezt a véleményt. Az igazi pedagógus azonban nyitott kísérletező személyiség, akit elkötelezett a hivatás szeretete. Az eredményekben tükröződő, örömteli nevelőmunkát mindannyian szeretjük.

Pécsen a Janus Pannonius Tudományegyetem szervezésében személyiségfejlesztő programokon, tréningeken vettem részt az egyetem Pedagógiai Szak 1. éves levelező szakos hallgatójaként. Élmény volt számomra minden egyes foglalkozás, amelyeken nemcsak aktívan vettem részt, hanem ki is próbáltam munkahelyemen a POTE Egészségügyi Főiskola Zalaegerszegi Tagozatának Diplomás Ápoló szakán (nappali és levelező hallgatók körében).

Azok a leendő diplomás ápolók, akik majd az egészségügyben betegekkel, emberekkel foglalkoznak, munkájukban segítséget jelenthet az a gyakorlati emberformálási ismeretanyag és módszer, amely a diplomás ápoló önismeretében kell, hogy gyökeredzen. Lehetővé válik, hogy jártas legyen a lélektani munkában, a hatáskiváltás, befolyásolás, konfliktus-felismerés és kezelés pszichológiai eszközeinek használatában, az ápoló-beteg kapcsolat megfelelő irányításában. A hallgatók örömmel vettek részt azokon a csoportfoglalkozásokon, ahol kipróbáltuk az alábbi személyiségfejlesztési gyakorlatokat.

- ismerkedés, megismerés kapcsolatfelvétel formáit (pl. Kítől kaptam a nevem?)
- a mozaikképek segítségével bemutatni, milyen vagyok én és a társam
- "gyufa" próbát (Ez aratta többek között a legnagyobb sikert!)
- frólap segítségével, hajtogatással bemutatni, milyen tulajdonságokkal rendelkezem
- rangsorolni rajzban, mi a legfontosabb számomra az életben
- hurkapálcával való kommunikáció (szeml)
- szerepjátékok (betegek magatartási formáit dolgoztuk fel)
- empátia és kommunikációfejlesztő tréning gyakorlatok
- esetleírások ismertetése
- képmagnó felhasználása a csoportmunkában (hogyan látunk engem, milyen vagyok, amikor feladatot, problémát oldok meg?)
- szimulációs feladatok-problémamegoldás (Elsősegélynyújtásból: Milyen hatással várnak a váladékok a hallgatóra, pl. vér látványa?)
- relaxációs tréning
  - Az izomzat elernyesztése, ellazulása "elnehezéssel"
  - A "meleg" élmény a vérkeringés befolyásolásával
  - A "szív szabályozás" gyakorlata
  - A légzés beállítása
  - Zsigeri szervek szabályozása, a plexus solaris (napfogat) gyakorlata
  - A "homlok hűvösének" hívása: a fejterület élménye
  - A hallgatás művészete: hogyan figyelünk a betegre?
  - A gyógyító beszélgetés tanulásméleti és kommunikációelméleti alapjai, pl. a szorongó beteg vizsgálata

A hallgatók vagy tanulók megfigyelésével, megértésével kapcsolatban egyben saját nevelési munkánkról, gondolkodásunk alakulásáról, érzelmeink kibontakozásáról, személyiségünk fejlődéséről is világosabb képet kapunk.

Személyiségfejlesztő tréning

Jobban föl tudjuk elevoníteni emlékeinket a világ megismeréséről, arról a felnőtt szemmel meglepő kíváncsiságról, ahogyan gyermekkorban kipróbáltuk önmagunkat egy adott helyzet minden lehetséges változatában. Többet tudunk felidézni azoknak az élményeknek a rendkívüli indulati hőfokából, amelyek korai kapcsolatigényeinknek örömeit és kudarcait őrzik. Nemcsak a gyereket, a tanulót ismerjük meg jobban – hanem önmagunkat is. A pedagógus alkotó munkája az emberformálás. Ebben pedig nemcsak szakismeretét, tapasztalatait, hanem saját személyiségét használja fel munkaeszközként. Ismernie kell a gondjaira bízott gyermekek világát és egyedi személyiségét, hogy "éleven munkaeszközét" ne csak tudatosan, de hatékonyan is alkalmazhassa.

Azért választottam Mérei Ferenc, nagy magyar pszichológus gondolatait bevezetőként, mert hiszem, hogy az iskolai nevelést is az atmoszféra határozza meg, az a légkör, amelynek személyes növekedést elősegítő erőt, töltést a pedagógus személyiségéből és a növendékével való kapcsolatából erednek, szellemi világosságot és a fejlődéshez szükséges biztonságnak és elfogadásnak a melegét is sugározza.

Munkám során az egyetemen megtanult, személyiségfejlesztő órák hatására, az ott elsajátított ismereteket, módszereket az Apólas-pszichológia és Elsősegélynyújtás tantárgyak oktatásában eredményesen alkalmaztam. Ezt az oktatói élményt, tapasztalatot szerettem volna most Önökkel megosztani.

Müllerné Szegedi Ilkó
tanársegéd
Zalaegerszegi Tagozat

Prologus

Hosszú, négyzetes, okkersárga épület, sok ablakkal. A bejáratnál faajtó vaskos, üvegezett, vaspántos, előtte lépcsősor, két oldalon kő oszlopok. Az épület előtt fák, bokrok, parkoló. Körülbelül annyit lát a kívülálló, ha gyalog, vagy éppen autóval lefelé haladva a Réa utcán, az utca végén jobbra vet egy pillantást. Viszont, ha közelebb megy hozzá, akkor már olvashatóvá válik rajta egy felirat, amittől más, mint egy egyszerű négyzetes, okkersárga épület: "Egészségügyi Főiskola". Néhányan, akik ismerték az épület korábbi funkcióját elcsodálkoznak, mondván: "Ez már nem a KISZ Bizottság épülete?" Nem bizony. Már jónéhány éve, hogy a Pécsi Orvostudományi Egyetemhez tartozik.

Aki be is lép az épületbe, akár diákként, akár látogatóként, egy korszerűen berendezett és kiképezett épületbelsőt láthat. Az első emeletre felvezető lépcsősor mellett egy kis társalgó van kialakítva, ami az órai szünetekben heves társalgások színhelye, ahol diákok, felnőttek vegyes társasága gyűlik össze. A diákok mind dietetikus hallgatók, a felnőttek jobbra diplomás apólonak készülnek.

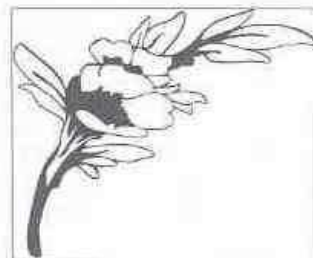
Az első évfolyamra az ország szinte minden tájáról érkeztek diákok. Volt aki szánt szándékkal, volt aki átjelentkezéssel az orvosi egyetemről.

A Főiskola egy különálló és mégis egybetartozó része az egyetemnek. Ennek a különbségnek, illetve hasonlóságának több oka van.

A hasonlóság legegyszerűbb magyarázata az lenne, hogy mindkét helyen felsőoktatás folyik, és hogy a Főiskola az egyetem része, lévén közös oktatókat is alkalmaz. Ezek az oktatók egyazon módon, pontossággal és szakértelemmel oktatnak mindkét helyen, csak különböző részletességgel.

Erdesebb azonban a különbségek megfigyelése: Főiskolai hallgató lévén nem igazán tudok belehelyezkedni az egyetemi alma mater légkörébe, de egy tény enélkül is szembevetendő az egyetem egy sokkal tágabb tér, több emberrel, több oktatóval. A diákok rohannak óráról-óra, a tanárok egyik előadásról a másikra, s így nem nyílik alkalmuk egymást kölcsönösen megismerni. Ebben más a Főiskola. Egy ilyen "kis" épületen belül a diákoknak és a tanároknak nagyobb esélyük van arra, hogy egymásról többet megtudjanak, eltársalogjanak egymással. Alkalmom nyílik a kölcsönös vélemény cseréjére, ami szerintem az egyetemen idő szűke miatt nem mindig valósulhat meg.

Van néhány tantárgy az első évfolyam órarendjében, amelyek nehezebben, vannak, amelyek könnyebben érthetők. A jó dolog benne, hogy a szárazabb anyagoknál némely oktató mindent megtesz annak érdekében, hogy érdekessé tegye. Ha ez nem történik meg, akkor az a tantárgy "elkárhozott". Vagyis az előadásokon gyér látogatottságra számíthat az előadó. De ilyen, azt hiszem minden felsőoktatási intézményben előfordul. Vannak persze az érdekesebb tantárgyak, ahol a hallgatóság és az előadó könnyedén megérti egymást, ezzel megkönnyítve egymás dolgát. Ezekben az órákon alkalom nyílik arra, hogy néha a témáról elkényarodva más (humoros, vagy éppen köznap) témákról is szó essen.

A Főiskola életében először került megrendezésre a golyaavató ünnepély, amely szük, mondhatnám "családias" légkörben zajlott. A második évfolyam agyából pattant ki az ötlet, megszervezték, és megrendezték: Nekünk golyáknak nem volt más dolgunk, mint kiállni a próbákat. Mivel csak egy elsőéves évfolyam van a diétetikán, így háromfelé oszlott a csapat. A zsűri olyan köztszertelemben álló személyekből "verődött össze", akik nemcsak ezeken a játékokon, hanem a vizsgákon is bírászkodnak. A játékok elbírálását viszont nem tudták a vizsgák szigorúságával végezni, mivel az egyes csapatok megvesztegetés céljából különböző jól sikerült ételkülteményekkel lepték meg őket és így a feladatok elvégzéséért járó pontok mellé plusz pontok kerültek. A feladatok között volt célbadobálás palacsintával, tojásátvétel szájból-szájba, ételfelismerés a másodéves hallgatók készítményeiből bekötött szemmel, éneklés, versszavalás, levélírás fiktív személyeknek és még sok mulatságos játék. Azt hiszem itt nem a győzelem volt a fontos, hanem hogy mindenki jól szórakozott, és egy kellemesen eltöltött délutánnal lett gazdagabb...

Szirmai Gábor
I. éves diétetikus

A számítógép felhasználása a nyelvoktatásban

Napjainkban a számítógéphasználat rohamos fejlődésének vagyunk tanúi az élet szinte minden területén. Nem kivétel ez alól a nyelvoktatás sem. Forradalmian új korszakváltás kezdődött el, amikor a nyomtatást egyre inkább felváltja az elektronikus kommunikáció, mely különféle médiák egyidejű alkalmazásának lehetőségét is nyújtja a számítógéphez számára. A fejlődés ütemét az USA diktálja, ahol a legjelentősebb eredményeket érték el eddig a számítógép alkalmazásának területén.

A múlt évben egy budapesti konferencia témája volt a számítógép felhasználása a nyelvoktatásban (CALICO Workshop). A Duke University (Durham, North Carolina, USA) bemutatóprogramja különösen rugalmasnak és érdekesnek bizonyult. Amikor meghívásukat elfogadtam

nyári szemináriumukra — úgy gondoltam —, hogy a kurzus témája (WinCalis) nemcsak változatosabbá teheti a nyelvoktatást, hanem új távlatokat is nyithat az idegennyelvek tanításában.

WinCalis (Windows for Computer Assisted Language Instruction System) egy olyan program, mely alapján a nyelvtanárok nyelvleckét tudnak összeállítani, a tanulók pedig a feltett tesztkérdések alapján válaszolni tudnak egy adott idegennyelvi szövegre. A program magában foglalja a multimédia (video, hangrögzítés) alkalmazásának lehetőségét is. WinCalis bármilyen fajta idegennyelvi szöveg (újságcikk, irodalmi szövegrész, tudományos szakszöveg, stb.) megértésében nyújt segítséget változatos tesztkérdésekkel (igaz-hamis kérdések, feleletválasztás, behelyettesítés, stb.). A program előnye, hogy a nyelvtanuló saját munkatempójában tud előrehaladni, s írásbeli visszajelzéseket (feedback) is kap munkájáról.

Természetesen WinCalis sohasem tudja pótolni az élőszóbeli kommunikációt, ezért alkalmazásakor főleg a szöveg megértés fejlesztésében, valamint a nyelvtani gyakorlatok használatában látom.

Úgy gondolom, nem elhanyagolható szempont egyrészt az, hogy a számítógépek hosszútávon való használata kifizetődőbb a nyomtatásnál, másrészt a hallgatók számítógépes ismeretei, tanulmányai lehetővé teszik számukra, hogy ezt a speciális nyelvi programot használni is tudják nyelvtanulásuk során.

Selleyné Gyuró Mónika
nyelvtanár
Pécsi Tagozat

ÖSSZEKÖTŐ

*Az Egészségügyi Főiskolai Kar 1995/96. tanév
I. félévében érvényes tandíjmentességi keretek*

Tagozat	Szak	I. évf.	II. évf.	III. év	IV. év	összesen
Pécs	dietetikai (N)	7	5,2	3,8	0	16
	kerekítve:	7	5	4	0	16
	diplomás ápoló (L)	18	9,2	8,8	0	36
	kerekítve:	18	9	9	0	36
	együtt	25	14,4	12,6	0	52
kerekítve:	25	14	13	0	52	
Kaposvár	védőnő (N)	7,2	6,2	5,6	0	19
	kerekítve:	7	6	5	0	18
	védőnő (L)	0	0	3,8	0	3,8
	kerekítve:	0	0	4	0	4
	diplomás ápoló (N)	7,8	6,6	4,8	0	19,2
	kerekítve:	8	7	5	0	20
	diplomás ápoló (L)	4,6	0	0	0	4,6
	kerekítve:	5	0	0	0	5
együtt	19,6	12,8	14,2	0	46,6	
kerekítve:	20	13	14	0	47	
Zalaegerszeg	gyógytornász (N)	7,6	5,4	5,2	0	18,2
	kerekítve:	8	5	5	0	18
	diplomás ápoló (N)	7,4	4,8	4	0	16,2
	kerekítve:	7	5	4	0	16
	diplomás ápoló (L)	7,4	5,6	0	0	13
	kerekítve:	7	6	0	0	13
együtt	22,4	15,8	9,2	0	47,4	
kerekítve:	22	16	9	0	47	
Szombathely	védőnő (N)	6,2	5,8	5,8	0	17,8
	kerekítve:	6	6	6	0	18
	védőnő (L)	0	0	3,6	0	3,6
	kerekítve:	0	0	4	0	4
	ált. szociális munkás (N)	9,8	7	4,8	14,2	35,8
	kerekítve:	10	7	5	14	36
	ált. szociális munkás (L)	6,2	8,2	6,6	0	21
	kerekítve:	6	8	7	0	21
	diplomás ápoló (N)	7,4	6,6	5,4	0	19,4
	kerekítve:	7	7	5	0	19
	diplomás ápoló (L)	6,6	5,6	0	0	12,2
	kerekítve:	7	5	0	0	12
együtt	36,2	33,2	26,2	14,2	109,8	
kerekítve:	36	33	26	14	110	

Főiskola összesen: számitva: 255,8 kerekítve: 256
 (N) 161,6 161
 (L) 94,2 95

Tandíjmentességi keretek

HÍREK

Központi hírek

1995. június 19-24.

Dr. Buda József főiskolai tanár, főigazgató, dr. Komáromy László főiskolai tanár, főigazgató helyettes és dr. Csontos András, a Művelődési és Köznevelési Minisztérium főosztályvezetője Izlandon tartott előadást "Research oriented teaching and learning in nursing education" címmel.

1995. július 1.

A POTE Egészségügyi Főiskola Tanári Testülete, a tagozatigazgatók Kaposvárott elbucsuztatták dr. Kelényi Gábort, Egyetemünk leköszönő rectorát. Az ülésen részt vett és köszöntötték dr. Bauer Miklós professzor urat, a POTE újonnan megválasztott és kinevezett rectorát.

1995. augusztus 21-24.

A POTE Egészségügyi Főiskola és a kanadai Douglas College az ápolóképzés távoktatásának megszervezésében történő együttműködés lehetőségeiről tárgyaltak a két intézmény képviselői a Művelődési és Köznevelési Minisztériumban, illetve a Szombathelyi Tagozaton. Főiskolánkról dr. Buda József főigazgató, dr. Komáromy László főigazgató helyettes, dr. Illei György ápolási szakvezető, dr. Lakner László tagozatigazgató és dr. Boncz Imre főiskolai tanársegéd, míg a kanadai intézmény részéről Jim Sator, B. Comm., M. Sc. (director, Commerce and Business Administration) és Milo Mitchell, R.N., B.A.A.N., M.H.Sc. (director, department of Psychiatric Nursing) vettek részt a megbeszéléseken.

1995. június 26. - július 7.

Dr. Boncz Imre főiskolai tanársegéd, tanulmányi osztályvezető a Pannonia TEMPUS JEP keretében 2 hetes tanulmányúton vett részt Madridban, a Nemzeti Távoktatási Egyetemen (UNED), ahol a többiek közt a távoktatási rendszerek működését, programszervezését, tananyagkészítést tanulmányozta.

1995. október 9.

A főiskolai főigazgatók és gazdasági vezetők zalaegerszegi ülésén került ismertetésre az 1996-tól bevezetésre kerülő új, normatív finanszírozási rendszer. A tanácskozáson részt vett dr. Csontos András, a Művelődési és Köznevelési Minisztérium főosztályvezetője.

KITÜNTETÉSEK

Dr. Komáromy László (Pro Universitate Arany Fokozat)

Dr. Komáromy László főiskolai tanár, tagozatigazgató a Főiskola megalapításától kezdve vesz részt a főiskolai oktatásban. A biológia oktatásának koordinátora, a Pécsi Tagozat igazgatója. Iskolaszervezői és szakmai tapasztalata, lelkesedése nyújt garanciát a Pécsi Tagozat zavartalan működéséhez. Mindezen feladatokon túl a főigazgató-helyettesi tisztség ellátásában nélkülözhetetlen kolléga.

A főigazgatói munkában nyújtott segítsége, a Pécsi Tagozat működtetésében nyújtott elvülhetetlen érdemei, valamint a biológia oktatása terén "iskolaszervezői" tevékenysége alapjána kapta a Pro Universitate emlékérem arany fokozatát.

Dr. Újsághy Erzsébet (Pro Universitate Ezüst Fokozat)

A Főiskolához a főiskolai képzés megalakításával egyidejűleg, az első oktatókkal együtt került kinevezésre. Szervezői, szakmai tapasztalata, lelkesedése sok nehézségtől mentette meg azt a kis közösséget, akik a Kaposvári Tagozat megszervezésében részt vettek.

Mint a Kaposvári Tagozat igazgatója messzemenően hozzájárult ahhoz, hogy Kaposvárott a hallgatók elhelyezése, a Tagozat működésének színvonala európai mértéket üt meg. Mindezek alapján dr. Újsághy Erzsébetnek a Pro Universitate emlékérem ezüst fokozatát ítélte az Egyetemi Tanács.

Dr. Ábrahám Istvánné (Pro Universitate Bronz Fokozat)

Dr. Ábrahám Istvánné matematika-fizika szakos középiskolai tanárként került a Zalaegerszegi Tagozat megalakulásával egyidőben a Főiskolára. Min tanulmányi főelőadó közreműködött az oktatás személyi feltételeinek megteremtésében, fő- és mellékállású oktatók, dolgozók megnyerésében. Jelentős szerepe volt az oktatás tárgyi feltételrendszerének kialakításában, oktatástechnikai, laboratóriumi, irodai eszközök és berendezések beszerzésében.

Elévülhetetlen érdemeket szerzett a gyógytornász, diplomás ápoló, társadalombiztosítási szakok tantervének kidolgozásában. A kezdetektől részt vesz a nappali és levelező oktatás szervezésében, a hallgatók tanulmányi ügyeinek intézésében. Ezek alapján az Egyetemi Tanács a Pro Universitate emlékérem bronz fokozatát ítélte meg számára.

Dr. Mészáros Lajos (Népjóléti Miniszter Díszoklevele)

Mészáros professzor úr eredményekben és sikerekben gazdag szakmai életműjének elismeréseként kapta a Népjóléti Miniszter Díszoklevelét. Pulmonológus, kardiológus és farmakológus szakképesítéssel rendelkezik, címzetes egyetemi docens és főiskolai tanár. A Zala Megyei Kórház osztályvezető szakfőorvosaként és megyei pulmonológus szakfőorvosként szerzett magának szakmai megbecsülést. Több ETT kutatási téma irányítója, Zala megye Alkotói Díjának tulajdonosa. Pulmonológus megyei vezetőként az Országos Korányi Tbc és Pulmonológiai Intézet "Korányi Vándorszerleg" díját nyerte el munkatársával. Az utóbbi tíz éven belül Zala megye már második alkalommal nyerte el a rangos díjat.

Csordás Ferencné (Rektori Díszoklevele)

Az Orvostovábbképző Intézet Egészségügyi Főiskolai Kar Védőnőképző Szakán 1982-ben szerzett oklevelet. A Szombathelyi Tagozat Védőnő Szakának alapító oktatója. A kezdetektől fogva részt vesz a szak munkájában, töretlen lelkesedéssel és nagy szakmai tudással végzi a védőnők oktatását. 1994-ben nyert főiskolai adjunktusi kinevezést.

Oroszváriné Pap Erika (Rektori Díszoklevele)

1985-ben szerzett oklevelet az Orvostovábbképző Intézet Egészségügyi Főiskolai Kar Védőnőképző Szakán. A Szombathelyi Tagozaton 1992 óta oktat mint főiskolai tanársegéd. Munkáját lelkiismeretesen, szakértelemmel és odaadással végzi.

Zalaegerszegi hírek

* Óvári Timea, frissen végzett gyógytornász hallgató DTJ konferencián elhangzott, díjakat kapott munkája szerepelt a Magyar Ortopéd Társaság Kongresszusán (Szeged, 1995. június 8-11.). Az absztraktfüzetben 161. sorszám alatt hozták le az előadás kivonatát.

* A Zalaegerszegi Tagozat AIDS pályázata sikerrel járt. A SOTE AIDS Bizottságtól és a Népjóléti Minisztériumtól 150.000,- Ft illetve 260.000,- Ft támogatást kaptunk.

* 1995. július-végén és augusztus elején a Nemzetközi Gyógytornászhallgatók Egyesülete (IPSA) Magyarországon tartotta nemzetközi találkozóját. Ennek keretében kétnapos programot szerveztek Zalaegerszegen. A résztvevők tudományos előadásokon, illetve kórházlátogatáson vettek részt.

* A Zalaegerszegi Tagozat 1995. október 27-én tartotta az elsőévesek tiszteletére rendezett Gólyabált. A rendezvény a Nyugat-Dunántúl legendás hoteljében, az Arany Barány Szállóban zajlott le jó hangulatban és nagy érdeklődés mellett.

Pécsi hírek

* Dr. Kovács Árpád és dr. Figler Mária 1995. szeptember 29-től október 1-ig Balatonlellén a Magyar Elhízásellenes Alapítvány V. konferenciáján vett részt.

* 1995. október 6-7-én a Pécsi Orvostudományi Egyetem Családorvostani Csoport és az EGIS Nutricia Kft. közös rendezésében "A táplálkozás jelentősége különböző életkorban, táplálkozási elvek patológiás állapotokban" című kreditpontos családorvosi kurzuson Gaálné Póda Bernadette, dr. Figler Mária és dr. Kovács Árpád továbbképző előadást tartottak.

* 1995. június 10-14. között dr. Schmeizler Mátild főiskolai docens, ápolási szakvezető és dr. Boncz Imre főiskolai tanársegéd Hollandiában, Maastrichtban nyári egyetemen vettek részt az egészségügyi minőségbiztosítás témakörében.

* A Pécsi Tagozat 3. éves hallgatói "Gólyavetélkedői" szerveztek az elsőévesek számára. A jó hangulatú vetélkedőn a Tagozat szinte teljes létszámában megjelent és együtt szurkolt az elsősöknek. A vetélkedőről készült képriport az Összekötő következő számában kerül bemutatásra.

Kaposvári hírek

* Iskolánk ad otthont az Asztmások Klubjának is (ingyen), ahol havonta egyszer összegyűlnek a megye érintett betegei és hozzátartozói. Itt rendszeresen előadások hangzanak el, otthon is végezhető tornával ismertetik meg a résztvevőket, életmódra vonatkozó tanácsokat kapnak, a személyes találkozás és tapasztalatesere lehetőségein kívül.

* Minden hónapban termékismertetővel és bemutatóval, költséggel egybekötött színvonalas tudományos ülés színhelye főiskolánk. Eddig a NUTRICIA, a MILUPA, HIPP, NESTLÉ cég mutatta be termékeit főiskolánk hallgatóinak és az érdeklődő gyermekorvosoknak, védőnőknél, ápolóknál.

* Az ANTSZ Somogy Megyei Szervezete kiállítással egybekötött továbbképző értékesítést tartott a megye egészségügyi szakdolgozói részére. Témák a dagánatos megbetegedések kialakulása, kezelése, a hálál – haidoklással kapcsolatos felfogások, pszichés és otthon-gondozás témakörében, mely iránt nagy volt az érdeklődés és aktivitás. A kiállítás támogatói MI Kft., MEDINFO, PHARMAVIT, MÖLNICKE, stb. cégek voltak.

* Kirándulást szerveztünk az anatómia intézseibe Szegedre az első és másodéves hallgatók részére, akik ezt a tanulmányutat összekötötték a Védőnőhallgatók Találkozóján való részvétellel, ahol vidám vetélkedőn ismerkedtek az egybegyűltek egymással, s az iskolák életével.

* Vértárhöz szállt ki iskolánkba a Vértadó Állomás, mert ez évben 48-an jelentkeztek véradásra, a hallgatói és felnőtt vöröskeresztes aktívák közül. Sajnos csak 20-an tudtak vért adni, mert közbeszólt a "VIRUS"! A pörüljárt, véradásra jelentkeztek közül nyolcan propaganda munkát vállalva a MAV Vasútállomáson vérnyomásméréssel egybekötött, szórólapos meggyőzésessel szervezték a véradókat egy napon keresztül, kevés sikerrel.

* Dr. Jelenik Zsuzsanna főorvosnő (Budapest, Szent László Kórház) június 19-én előadást tartott és segédanyagokat osztott ki 20 frissen végzett védőnőnek "AIDS az egészségnevelésben" címmel.

* A Kaposvári Felsőoktatási Informatikai Hálózat szakmai bemutatóval egybekötött ünnepélyes átadása 1995. június 23-án volt. A Pannon Agrártudományi Egyetem Állattenyésztési karát, az Egészségügyi Főiskolát, a Csokonai Vitéz Mihály Tanítóképző Főiskolát és a Megyei és Városi Könyvtárat összekötő üvegszálas hálózat lehetővé teszi ezen intézmények számítástechnikai együttműködését, és ablakot nyit a világhálózatok felé.

* Az ANTSZ Baranya és Somogy Megyei Intézete, a Magyar Védőnők Egyesülete és iskolánk szervezésében 1995. június 23-án "A védőnői szolgálat 80 éve" címmel jubileumi tanácskozás volt főiskolánkon. Előadások hangzottak el a védőnőképzés múltjáról és jelenéről, valamint a védőnői pálya szépségeiről, örömeiről. A tanácskozáshoz kapcsolódóan kiállításon mutattuk be a Stefánia Szövetség és a védőnői munka történetét.

PÁLYÁZATOK

* A Nemzeti Kulturális Alap Film és Video Szakmai Kollégium pályázatán 51 művészfilmet nyert a főiskola diákklubja. 1995 őszétől filmklubot indítunk "Stílusok és irányzatok a filmművészetben" címmel.

* A Nemzeti Kulturális Alap és a Városvédő Egyesület sportpályázatán is 80.000 Ft-értékű sporteszközt nyert el a főiskola sportköre, mellyel a kondicionáló terem felszerelését bővítettük.

KIÁLLÍTÁSOK

* Több, nem egészségügyi jellegű, de az egészségüggyel összefüggő kiállításnak is helyet adott az almanácher.

– Somogy megye autókerekeskedői mutatták be a legújabb konstrukciókat az autóban és az iskola előtti téren, melyet nagy érdeklődés kísér.

– Az Ipartestület kiállításon mutatta be tagjainak munkáit.

A zsűrizett termékeket a helyszínen meg lehetett vásárolni.

– Előadással, ismertetéssel bemutatóval egybekötött kiállítást és vásárt rendezett az MI Kft. "Számítógép az egészségügyi ellátásban" címmel főiskolánkon, ahol a kiállított eszközöket az egészségügyben dolgozók megvásárolhatták.

HAGYOMÁNYAINK

* Megtartottuk TDK munkákat bemutató házi konferenciát, ahol az oktatók és hallgatók aktív részvételével segítettük az Országos Egészségügyi Főiskolák TDK konferenciájára induló hallgatók felkészülését.

* A Megyei Vöröskereszt minden évben május hónapban iskolánkban tartja "Elsősegélynyújtó és csecsemőgondozási megyei versenyt". Ebben az évben az első éves védőnők közül 5 főt kért fel a Vöröskereszt ifjúsági titkára a szervezés és lebonyolítási feladatok elvégzésére. A tesztet és a gyakorlati feladatokat összeállították és a versenyt egy zsűrielnök vezetésével le is bonyolították. Az I., II., III. helyezett értékesebb, míg a többiek szerényebb ajándékokat kaptak. Izgalmas, színvonalas versenyt sikerült megszerveznünk és az idei tapasztalatokkal tarsolyukban bátrabban vágnak neki a jövő évi vetélkedő szervezésének.

* Ismét megrendeztük:

– “Az Ápolók Nemzetközi Napja” alkalmából a “Kaposi Mór” Megyei Kórház ápolási igazgatója felkérésére tudományos ülésen vettek részt főiskolánk első és másodéves hallgatói és oktatói, akik együtt emlékeztek meg a jeles napról. Simoncsics Dezsőné ápolási igazgató beszélt az ápolói hivatás szépségéről, felelősségéről, siker- és kudarcélményekről, melyet munkája során naponta tapasztal az ápoló.

Agócs Kornélia első évfolyamos diplomás ápoló Szemlér Ferenc: Hogyha gondot viselnél rám c.-versét mondta el. Több osztályvezető főnővér előadását hallgattuk meg az osztályok munkájáról, az ápolásról, az ápoló-beteg kapcsolatáról. Papp Renáta II. évfolyamos diplomás ápoló Aprily Lajos egyik versével zárta a megemlékezést.

* Huszonkilenc végzős védőnő ballagott el május 16-án főiskolánkon. Záróvizsgájuk eredményhirdetése és “Somogy Polgárivá” fogadásuk június 16-án ünnepélyes keretek között zajlott. A bensőséges ünnepségen részt vett Somogy Megye Közgyűlésének elnökhelyettese, dr. Buda József főigazgató, aki meleg hangú szavakkal búcsúztatta el hallgatóinkat, hasznos útravalóval látta el őket pályára lépésük előtt.

VENDEGEINK VOLTAK

* Meglátogatta iskolánkat 1995. április 7-én Mirja Rissanen a finnországi Rauma egészségügyi főiskolájának igazgatója. Megismerkedett a főiskolán folyó védőnőképzés programjával, iskolánk felszereltségi lehetőségeivel. A közösen kialakított program alapján hazaérkezése után meghívó levelet küldött főiskolánk oktatói részére egy őszi tapasztalatcsere látogatásra. Reméljük, hogy a kapcsolat továbbra is fennmarad és szélesedik hallgatóink javára.

* 1995. június 10-én szombaton este érkezett hozzánk Maija-Liisa Laitinen finn egészségügyi főiskolai igazgató, aki a Nyíregyházi Főiskola vendégeként ismerkedett a Magyarországon folyó ápolóképzéssel. Ő a Kajaani Egészségügyi Főiskola vezetője és nagy hozzáértéssel érdeklődött a nálunk folyó oktatás rendszere, lehetőségei felől. A hasonlóság miatt a két intézmény oktatói és hallgatói között széleskörű kapcsolatok alakulhatnak ki.

* 1995. június 15-én a kanadai Douglas College két vezető munkatársa tekintette meg iskolánkat. Milo Mitchell a pszichiátriai nővérképzés vezetője és Jim Sator az intézet gazdasági szakértője. Eredményes tanácskozást folytattak dr. Csontos Andrással, a Művelődési Minisztérium főosztályvezetőjével és dr. Buda József főigazgató úrral.

* 1995. június 19-én Kanadából az Alberta Egyetem nővérképző intézetének igazgatónője Arlene M. Lack és dr. A. H. McKenzie ortopéd professzor jártak főiskolánkon. Megismerkedtek az itt folyó munkával, megtekintették a főiskola demonstrációs termeit és más szaktantermeit, valamint látogatást tettek a megyei kórházban kijelölt gyakorló területeinken. Mindkét helyen szerzett benyomásaikról a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak és megfogalmazták egy jövőbeni együttműködés lehetőségét, amely elsősorban módszertani segítségnyújtásban, szakmai anyagok kidolgozásában, illetve cseréjében valósulhatna meg.

Szombathelyi hírek

* A Pécsi Orvostudományi Egyetem Egészségügyi Főiskola Szombathelyi Tagozata a Zalaegerszegi Tagozattal karöltve 1995. április 13-án konferenciát rendezett Project 2000 “Ápolóképzés a jövőnek” témakörben. Az előadó: prof. dr. Illei György a Diplomás Ápoló Szak vezetője volt.

* A Szombathelyi Markusovszky Kórház továbbképzési programja keretében Németh Gyuláné a Diplomás Ápoló Szak adjunktusa tartott két továbbképző előadást “Az ápolási folyamat korszerű dokumentációja” címmel.

* Szociális Központ átadására került sor Szombathely oladi városrészén. Működtetője a Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata és a POTE Egészségügyi Főiskola Szombathelyi Tagozata.

* A felsőfokú szociális munkás képzés tantervi követelmény-tervezetének salgótarjáni tanácskozáson szakunkat Horváth Izidorné főiskolai adjunktus, Koltayné Éliás Zsuzsanna főiskolai adjunktus és Vass Péter főiskolai adjunktus képviselte.

* Gyurkó Pál alezredes, a Határőrség Országos Parancsnokságának alosztályvezetője előadást tartott Humánszolgálatok a Határőrségnél címmel.

* Dr. Frank Miklós a Magyar Katolikus Püspöki Kar által kinevezett Karitászi főigazgató tartott előadást az egyházi karitászi munkáról február 27-én.

* Nemes Tímea, a Szombathelyi Tagozat Általános Szociális Munkás Szak IV. éves hallgatója a XII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia Orvostudományi Szekciójában, ami Debrecenbe került megrendezésre, első díjat ért el “Bűnmegelőzés és gyermekvédelem az általános iskolában” c. munkájával.

ÖSSZEKÖTŐ

Dr. Schmelzer Matild

1944. november 19-én született, egyetemi tanulmányait a Pécsi orvostudományi Egyetemen 1969-ben fejezte be és nyert orvosdoktori diplomát. Az egyetem befejezését követően az I. sz. Belgyógyászati Klinikán dolgozott, belgyógyász szakképesítést szerzett. 1979-től munkahelye a POTE II.sz. Belgyógyászati Klinikája, egyetemi adjunktus, s 1991-től a klinika igazgatóhelyettesi teendőit is ellátja.

A belgyógyászaton belül szűkebb szakterületre, melyre tudományos munkássága is kiterjed, a hematológia, különös tekintettel a malignus hematológiai körképek terápiájára. Klinikai gyógyító és kutató munkájában a különböző módszerek mellett nagy teret kaptak az izotópos, izotópdiagnosztikai technikák. Fenti tudományos munkásságának eredményeként mintegy 70 publikációja van (közlemények, előadások), számos hazai és külföldi szakmai konferencián és kongresszuson vett részt.

A Főiskola Pécsi Tagozatán 1993. óta áll alkalmazásban, mint a Diplomás Ápoló Szak vezetője. A diplomás ápolóképzés megindításában, az európai standardoknak megfelelő oktatási program megvalósításában végzett szervező, irányító munkája elemi feltétel volt. Szakvezető tevékenysége mellett a Belgyógyászat és a Gyógyszertan c. tárgyak oktatásait végzi.

ezekről a falakról, látogassatok meg bennünket, mi mindig nagy szeretettel fogunk várni Benneteket. Búcsúzóul és útravalóul engedjétek meg, hogy Antonie de Sait Exupery: A kis herceg c. művéből idézzek egy pár sort.

“- Isten veled - mondta.

- Isten veled - mondta a róka - Tessék itt a titkom. Nagyon egyszerű: jól csak a szívvel lát az ember. Ami igazán lényeges, az a szemnek láthatatlan.

- Ami igazán lényeges, az a szemnek láthatatlan - ismételte a kis herceg, hogy jól az emlékezetébe vessé.

- Az idő, amit rózsáidra vesztegettéél: az teszi olyan fontossá a rózsádat.

- Az idő, amit a rózsámra vesztegettem - ismételte a kis herceg, hogy jól az emlékezetébe vessé.

- Az emberek elfelejtették ezt az igazságot - a mondta a róka. Neked azonban nem szabad elfelejtened. Te egyszer s mindenkorra felelős leszel azért, amit megszelídítettek. Felelős vagy a rózsáidért.

- Felelős vagyok a rózsáimért - ismételte a kis herceg, hogy jól az emlékezetébe vessé. “

Kisbenedek Andrea
Pécsi-Tagozat
dietaetikai hallgató

Búcsú a III. évesektől

(A búcsúztató szövege az 1995. évi diplomaosztó ünnepségen hangzott el.)

Egy újabb fejezet érkezett el az életekben. Az idő lejárt, itt a búcsúzás ideje. Nagyon sok szép vidám emlék fűz ide Benneteket. De gondolom, a sok vidámság mellett akad néhány kevésbé kellemes élmény is. Még biztos emlékeztek az első vizsgaidőszakra, amittől mindenki félt. És most mindennek vége. Nincs több vizsga, nincs több gyakorlat, nincs több szakmai kirándulás, amelyen mindenki olyan jól érezte magát. A következő állomás az életekben a munkahelyetek. Ilyenkor, mikor az ember búcsúzik, végiggondolja az itt töltött időszakot, leperregnek előtte a múlt emlékképei. A munkahelyeteken fogjátok a megszerzett ismereteket hasznosítani, és tapasztalataitokat kamatoztatni. Én kívánom Nektek, hogy minden vágyatokat sikerüljön megvalósítani és minél kevesebb akadály gördüljön utatokba. Végezzétek a munkátokat szívvel, lélekkel és leljétek örömet munkátokban. Remélem lesz elég kitartás, elhatározás és türelem, hogy a kitűzött céljaitokat megvalósíthassátok. Ezt kívánják Nektek a maradé II. éves hallgatók. Ne feledkezzetek meg

Búcsú a III. évesektől

ÖSSZEKÖTŐ

Lapzártta:

1995. december 29. péntek

Pillanatkép a tankonyhából ...

Kérem a Tisztelt Oktatókat, hogy az Összekötőben közlésre szánt cikkeiket a tagozati szerkesztőbizottsági tagoknál legyenek szívesek leadni. A szövegeket célszerű Word for Windows (WinWord) 2.0 vagy 6.0 szövegszerkesztőben megírni és leadni, mivel a szerkesztéshez ezt használjuk.

Külön kérem a Tisztelt Hallgatókat, hogy nagyobb aktivitással vegyenek részt az újság összeállításában, több cikket írjanak. Az oktatásról, TDK-ról, kollegiumokról, a mindennapi élettről egyaránt várjuk az írásokat.

Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet!

B. I.

ÖSSZEKÖTŐ

A Pécsi Orvostudományi Egyetem Egészségügyi Főiskolai Kar információs lapja

Szerkesztő Bizottság:

Dr. Barton József, Dr. Császár Pirooska, Kapházi Ferenc, Dr. Kovács Árpád, Dr. Lakner László

Felelős szerkesztő:

Dr. Boncz Imre

Kiadja: Dr. Buda József, a POTE Egészségügyi Főiskolai Kar mb. főigazgatója

Design: Dr. Boncz Imre